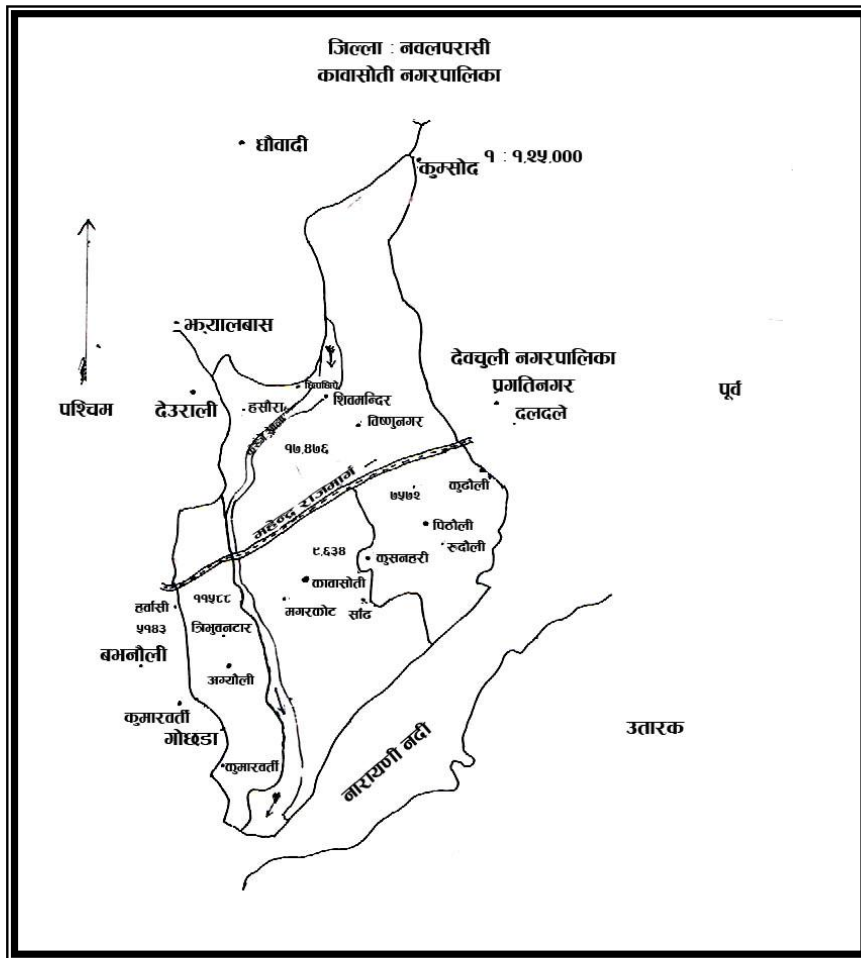

कावासोती नगरपालिका

शिवमन्दिर नवलपरासीको

पार्श्व चित्र-२०७३

कावासोती नगरपालिका कार्यालय

शिवमन्दिर, नवलपरासी

स्था.: २०७१

नगरस्तरीय सूचना संकलन (पार्श्व चित्र)

कावासोती नगरपालिका कार्यालय

१. पृष्ठभूमि

आजको एक्काइसौं शताब्दीको युग सूचनमा प्रविधिको युग हो । जसबाट विश्व नै एक सानो गोलार्धमा सीमित भएको पाइन्छ । विश्वको हरेक व्यक्ति, स्थानबाट सूचना प्रणाली मार्फत क्षणभर मै आपसि संवाद जानकारी तथा सूचना पाउन सकिने अवस्था रहेकोछ । नवलपारासी जिल्लाको कावासोती नगरपालिकाले नगर विकासको लागि सूचना तथा तथ्याङ्कहरु संकलन गरी प्रकाशन गर्ने जमर्को गरेता पनि यस पटक सफल भएका छौं । यसै सन्दर्भमा स्थानीय स्वायत्त शासन ऐनले स्थानीय निकायलाई अधिकार र जिम्मेवारी दिई योजना तर्जुमा कार्यान्वयन अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने कार्यका लागि नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण अति आवश्यक रहेकोछ । वस्तुगत विवरणमा नगरपालिकाको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, जनसंख्या तथा धर्म संस्कृतिको अवस्था, विकासका सम्भाव्यताको वारेमा जानकारीका साथै नगरपालिकाको योजना बनाउनको लागि यो पार्श्व चित्र तयार गरिएको छ ।

२. वस्तुगत विवरण तयारीको उद्देश्यहरु

यो वस्तुगत विवरण तयार गर्नुको मुख्य उद्देश्य कावासोती नगरपालिकाको भौगोलिक, प्राकृतिक, सामाजिक, आर्थिक, मानवीय एवं धार्मिक सांस्कृतिक तथा विविध सूचना र तथ्याङ्कहरुलाई सरलिकृत रुपमा समावेश गरी एउटा वस्तुगत दस्तावेज तयार गर्नु हो । यसका अन्य उद्देश्यहरु निम्नानुसार छन् ।

- यस नगरपालिकाको वास्तविक र सही सूचना संकलन तथा व्यवस्थापन गर्न मद्दत पुर्याउने ।
- नगरपालिकाबाट संकलित तथ्यांकहरु जिल्ला तथा केन्द्रमा व्यवस्थापन गर्न एकरूपता आउने ।
- स्रोत, साधन र सीपको पहिचान गरी त्यसको सदुपयोग गर्न तथा सम्भावित जोखिमहरुबाट वच्ने उपायहरुको खोजी गर्न सकिने ।
- भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, धार्मिक, प्राकृतिक र मानवीय जीवनका हरेक पक्षहरुका वारेमा जानकारी प्राप्त हुने हुनाले संचालित कार्यक्रमको समीक्षा गरी सुधार, समायोजन वा परिवर्तन गर्न र नयाँ योजना तर्जुमाका लागि पृष्ठपोषण (Feedback) प्राप्त हुने ।
- नवीन सोंच र चिन्तनको सम्भावनाका लागि मार्ग प्रशस्त हुने ।

- सूचनाबाट विभिन्न निकाय तथा व्यक्तिहरूसँग सम्बन्ध बढाउन सहज हुने हुनाले आपसी सहयोगको वातावरण निर्माण हुने ।

३. वस्तुगत विवरण तयारीका क्रममा अपनाइएका विधिहरू

माथि उल्लेखित उद्देश्यअनुरूप वस्तुगत विवरण तयार गर्न केहि निश्चिद विधिहरू अपनाइएको छ । जसमा सूचना संकलन, लक्षित समूह छलफल, पहुँच योजना, सूचना विश्लेषण सरोकारवालाहरूसँग छलफल आदी गरिएकोछ । केहि उल्लेखित विधिहरू तल दिइएकोछ ।

❖ नगरपालिकाको पार्श्वचित्र तयारीका लागि तयार गरिएका फारममा सूचना संकलन

नगरपालिकाको घरधुरी तथा वस्तीको आवश्यक सूचना संकलन गर्न तयार गरिएको फारमको प्रयोग गरी प्राथमिक सूचना वस्तीस्तरमा संकलन गरिएको छ । उक्त सूचना तालिम प्राप्त स्थानीय आर्थिक विकास प्रवर्धक र स्थानीय सूचना संकलकहरूद्वारा गरिएको छ । यसरी सूचना लिँदा प्रत्येक घरधुरीको सामाजिक, आर्थिक, जनसंख्या विवरण प्राप्त गरिएकोछ ।

❖ वस्तिस्तरमा प्रत्यक्ष अध्ययन भ्रमण

नगर स्तरमा भएका सामाजिक, आर्थिक, तथा भौगोलिक अवस्थाको स्थलगत अवलोकन र अध्ययन उक्त टोलीद्वारा गरिएकोछ ।

❖ वस्तीस्तरबाट सूचना तथा तथ्याङ्क संकलन

नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गर्दा 'IRAP' Tools को प्रयोग गरिएकोले सोहि अनुसार विभिन्न वस्तीहरूको आ-आफ्नै भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक मौलिकता हुने भएकाले नगरपालिकामा रहेका वडा तथा वस्तीहरूको सूचना संकलन गरिएकोछ । नगर वासिमा भएका सेवा सुविधा तथा पहुँचको अवस्थाको जानकारी लिइएकोछ ।

❖ जिल्ला पार्श्वचित्र तथा अन्य दोस्रो सूचना अध्ययन

नगरपालिकामा उपलब्ध प्रतिवेदन, जिल्ला पार्श्वचित्र, विभिन्न कार्यालयहरूबाट प्रकाशित प्रतिवेदन तथा सूचनाहरू संकलन गरिएकोछ । ती सूचनाहरूको अध्ययन पुनरावलोकन गरी वस्तुगत विवरणको लागि आवश्यक सूचनाहरू लिइएकोछ ।

❖ सूचना विश्लेषण

वस्तुगत विवरण तयारीको लागि लिइएको प्राथमिक तथा दोस्रो सूचनाहरूको विश्लेषण Microsoft Excle, Microsoft Access Programme मा कम्प्युट Entry गरी तथ्याङ्कहरू विश्लेषण गरिएको छ ।

❖ सरोकारवालाहरूसँग छलफल

प्राथमिक तथा दोस्रो सूचनाहरूले मात्र वस्तुगत विवरण तयारीको लागि प्रयाप्त सूचना नपुग्ने देखिएकाले थप सूचनाको लागि विभिन्न निकायका सरोकारवालाहरूसँग छलफल गरी सूचना लिइएको छ । वस्तुगत विवरणलाई मुर्त रूप दिन र अपनत्वको भावनाको विकास गराउन सम्बन्धित सरोकारवाला निकायसँग समझदारी र सहयोगी भूमिका निर्वाह गरिने अपेक्षा गरिएको छ ।

❖ वस्तुगत विवरण तयारी

माथि उल्लेखित तरिकाहरू अपनाई सूचना संकलन गरी त्यसलाई विश्लेषण गरी, स्थानीय विकास मन्त्रालयको ढाँचा तथा विधि अपनाई नगरपालिकाको सम्पूर्ण विवरण एकिकृत रूपमा तयार गरिएको छ । यस वस्तुगत विवरणले नगरपालिकाको मार्गचित्र तयार गर्न तथा योजना बनाउन सबै पक्षहरूलाई सहयोग पुऱ्याउँछ ।

४. कावासोती नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नगरपालिकाको नाम	:- कावासोती नगरपालिका कार्यालय
नगरपालिका घोषणा भएको मिति	:- २०७१ साल वैशाख २५ गते
स्थापना मिति	:- २०७१ साल जेष्ठ ४ गते
विकास क्षेत्र	:- पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र
जिल्ला	:- नवलपरासी
क्षेत्रफल:-	११४ वर्ग कि.मि.
भौगोलिक अवस्थिति	:- आक्षांस २६°५१' देखि २७°२' उत्तरसम्म, देशान्तर ८४°५१' देखि ८५°१६' पूर्वसम्म

सिमाना

पूर्वमा	:- देवचुली नगरपालिका
पश्चिममा	:- देउराली, कुमारवर्ती गा.वि.स. र मध्य विन्दु नगरपालिका
उत्तरमा	:- धौवादी गा.वि.स.
दक्षिणमा	:- चितवन तथा नारायणी नदी
वार्ड संख्या	:- १६ वटा छन् ।
महत्वपूर्ण बजार:-	कावासोती, डण्डा बजार

कावासोती नगरपालिका नेपालको पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र अन्तर्गत लुम्बिनी अञ्चलमा पर्ने नवलपरासी जिल्लामा अवस्थित एक नगरपालिका हो । नगरउन्मुख क्षेत्रहरूलाई नगरपालिका घोषणा गर्दै लैजाने नेपाल सरकारको नीति अनुरूप २०७१ बैशाख २५ गते नेपाल सरकारको निर्णयबाट साविकको शिवमन्दिर, कावासोती, पिठौली र अर्ग्यौली गाउँ विकास समितिहरूलाई समेटेर कावासोती नगरपालिका घोषणा गरिएको हो । यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने जम्मा जनसंख्या ५६७८८ छ र यसमा पुरुषको संख्या २६०९१ र महिलाको संख्या ३०६९७ रहेको छ यो तथ्याङ्क २०६८ को राष्ट्र जनगणना अनुसार लिएको हो । १६ वडाहरूमा विभाजित नगरपालिका क्षेत्र साविकको शिवमन्दिर गा.वि.स. परिसरबाट नगरपालिकाको मुख्य कार्य सञ्चालन हुँदै आए पनि साविक कावासोती, पिठौली र अर्ग्यौलीमा समेत संयुक्त वडा कार्यालयको रूपमा सेवा प्रवाह हुँदै आएको छ ।

यस नगरपालिकामा विभिन्न जातजातिहरूको एक समानको सौहार्द्रपूर्ण बसोवास रहेको पाईन्छ । यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने विभिन्न जातजातिहरू यस प्रकार रहेका छन् । क्षेत्री, पहाडी ब्राम्हण, मगर, थारु, तामाङ्ग, नेवार, मुसलमान, कामी, गुरुङ, दमई, डोली, ठकुरी, सार्की, तेली, सन्यासी, दशनामी, मुसहर, खट्बनियाँ, कुमाल, कानु, नुनिया, मारवाणी, दराई, भोटे, वादि, राई, यादव, हजाम ठाकुर, माभी, राजपुत, बाराई, विन अन्य, तराई अन्य आदिको मिश्रित बसोवास रहेको छ । यो तथ्याङ्क २०६८ को राष्ट्रिय जनगणना अनुसार लिएको हो ।

यस नगरपालिका ऐतिहासिक महत्व बोकेको सास्कृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण धार्मिक तथा ऐतिहासिक पवित्र शक्तिपिठ, धार्मिक स्थलहरू लगायत विभिन्न जैविक विविधता तथा प्राकृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण र विभिन्न जातजाति, भाषाभाषी र धर्मावलम्बीहरूको साझा बसोवास भएको यस नगरपालिकामा धार्मिक, पर्यटकिय तथा आर्थिक रूपले आफैमा आत्मानिर्भर रहन प्रचुर सम्भावना बोकेको नगरपालिका हो ।

५. यस नगरपालिकामा समाविष्ट भएका साविकका गा.वि.स.हरूको परिचय :

क) शिवमन्दिर गा.वि.स.को सामान्य चिनारी :

नेपालको पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र अन्तर्गत लुम्बिनी अञ्चलमा पर्ने नवलपरासी जिल्लामा अवस्थित एक गा.वि.स हो । यस गा.वि.स.को जम्मा घरधुरी संख्या ५३९५ छ भने जनसंख्यामा पुरुषको संख्या १०५७६ र महिलाको संख्या १२६७८ गरी जम्मा जनसंख्या २३२५४ तथ्याङ्क रहेको छ । यस गा.वि.स.मा विभिन्न जातजातिहरूको एक समानको सौहार्द्रपूर्ण बसोवास रहेको पाईन्छ । यस गा.वि.स.मा बसोवास गर्ने विभिन्न जातजातिहरू यस प्रकार रहेका छन् । क्षेत्री, पहाडी ब्राम्हण, मगर, थारु, तामाङ्ग, नेवार, मुसलमान, कामी, यादव, राई, गुरुङ, दमई, डोली, ठकुरी, सार्की, तेली, सन्यासी, दशनामी, तराई

ब्राम्हण, खट्बनियाँ, घर्ती, भुजेल, मल्लह, कुमाल, हजाम, ठाकुर, कानु, माभी, राजपुत, बाराई, विन, बादि, अन्य, तराई अन्य आदिको मिश्रित बसोवास रहेको छ । यो तथ्याङ्क २०६८ को राष्ट्रिय जनगणना अनुसार लिएको हो ।

ख) कावासोती गा.वि.स.को सामान्य चिनारी :

नेपालको पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र अन्तर्गत लुम्बिनी अञ्चलमा पर्ने नवलपरासी जिल्लामा अवस्थित एक गा.वि.स हो । यस गा.वि.स.को जम्मा घरधुरी संख्या २८७० छ भने जनसंख्यामा पुरुषको संख्या ५७८७ र महिलाको संख्या ६६२३ गरी जम्मा जनसंख्या १२४१० तथ्याङ्क रहेको छ । यस गा.वि.स.मा विभिन्न जातजातिहरुको एक समानको सौहार्द्रपूर्ण बसोवास रहेको पाईन्छ । यस गा.वि.स.मा बसोवास गर्ने विभिन्न जातजातिहरु यस प्रकार रहेका छन । क्षेत्री, पहाडी ब्राम्हण, मगर, थारु, तामाङ्ग, नेवार, मुसलमान, कामी, गुरुङ, दमई, डोली, ठकुरी, सार्की, तेली, सन्यासी, दशनामी, मुसहर, खट्बनियाँ, कुमाल, कानु, नुनिया, मारवाणी, दराई, भोटे, अन्य, तराई अन्य आदिको मिश्रित बसोवास रहेको छ । यो तथ्याङ्क २०६८ को राष्ट्रिय जनगणना अनुसार लिएको हो ।

ग) पिठौली गा.वि.स.को सामान्य चिनारी :

नेपालको पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र अन्तर्गत लुम्बिनी अञ्चलमा पर्ने नवलपरासी जिल्लामा अवस्थित एक गा.वि.स हो । यस गा.वि.स.को जम्मा घरधुरी संख्या १८५१ छ भने जनसंख्यामा पुरुषको संख्या ३७३३ र महिलाको संख्या ४४६८ गरी जम्मा जनसंख्या ८२०१ तथ्याङ्क रहेको छ । यस गा.वि.स.मा विभिन्न जातजातिहरुको एक समानको सौहार्द्रपूर्ण बसोवास रहेको पाईन्छ । यस गा.वि.स.मा बसोवास गर्ने विभिन्न जातजातिहरु यस प्रकार रहेका छन । क्षेत्री, पहाडी ब्राम्हण, मगर, थारु, तामाङ्ग, नेवार, मुसलमान, कामी, राई, गुरुङ, दमई, डोली, ठकुरी, सार्की, सन्यासी, दशनामी, मुसहर, घर्ती, भुजेल, माभी, दराई, भोटे, वादि, अन्य, तराई अन्य आदिको मिश्रित बसोवास रहेको छ । यो तथ्याङ्क २०६८ को राष्ट्रिय जनगणना अनुसार लिएको हो ।

घ) अर्ग्यौली गा.वि.स.को सामान्य चिनारी :

नेपालको पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र अन्तर्गत लुम्बिनी अञ्चलमा पर्ने नवलपरासी जिल्लामा अवस्थित एक गा.वि.स हो । यस गा.वि.स.को जम्मा घरधुरी संख्या २७५० छ भने जनसंख्यामा पुरुषको संख्या ५९९५ र महिलाको संख्या ६९२८ गरी जम्मा जनसंख्या १२९२३ तथ्याङ्क रहेको छ । यस गा.वि.स.मा विभिन्न जातजातिहरुको एक समानको सौहार्द्रपूर्ण बसोवास रहेको पाईन्छ । यस गा.वि.स.मा बसोवास गर्ने विभिन्न जातजातिहरु यस प्रकार रहेका छन । क्षेत्री, पहाडी ब्राम्हण, मगर, थारु, तामाङ्ग, नेवार, मुसलमान, कामी, गुरुङ, दमई, डोली, ठकुरी, सार्की, सन्यासी, दशनामी, मुसहर, खट्बनियाँ, कुमाल,

लोहार, भोटे, वादि, अन्य, तराई अन्य आदिको मिश्रित बसोवास रहेको छ । यो तथ्याङ्क २०६८ को राष्ट्र जनगणना अनुसार लिएको हो ।

६. धर्म तथा संस्कृति

यस नगरपालिका भित्र बसोवास गर्ने मानिसहरुमा विभिन्न जातजातिमा धर्म तथा संस्कृतिहरु मान्ने गरेको पाईन्छ । यस नगरपालिकामा विभिन्न जातजातिहरुको एक समानको सौहार्द्रपूर्ण बसोवास रहेको पाईन्छ । क्षेत्री, पहाडी ब्राम्हण, मगर, थारु, तामाङ्ग, नेवार, मुसलमान, कामी, गुरुङ, दमई, डोली, ठकुरी, सार्की, तेली, सन्यासी, दशनामी, मुसहर, खट्बनियाँ, कुमाल, कानु, नुनिया, मारवाणी, दराई, भोटे, वादि, राई, यादव, हजाम ठाकुर, माभी, राजपुत, बाराई, विन अन्य, तराई अन्य आदिको मिश्रित बसोवास रहेको छ । यहाँका मानिसहरु प्रायजसो हिन्दु धर्मावलम्बीहरु रहेका छन । यहाँका प्रमुख धार्मिक स्थलहरुमा महाराजा मन्दिर, नरवधेश्वर शिवालय मन्दिर, अकला देवी मन्दिर, राम मन्दिर, कृष्ण मन्दिर, दुर्गा मन्दिर, गणेश मन्दिर, राधाकृष्ण मन्दिर, नव दुर्गा मन्दिर आदि तिर्थस्थल मठ मन्दिर रहेका छन । मुख्य चाडपर्वहरुमा दशै, तिहार, तिज, चैते दशै, छठ पर्व, होली पर्व, नाग पञ्चमी, साउने सक्रान्ति, माघे सक्रान्ति, आमाको मुख हेर्ने औंशि, बाबुको मुख हेर्ने कुशे औंशि, रामनवमी, कृष्ण अष्टमी, शिवरात्रीहरु आदि हुन । यहाँको संस्कार पनि आ-आफ्नै खालको छ कूल देवता पूजा, विवहा, काजकृया, ब्रतमान, सोह्रश्राद्ध, घरघरमा लगाईने सत्यनारायणको पूजा, रुद्री पाठ, सप्ताह, यज्ञ, होमहोमादी आदि यहाँको प्रमुख सामाजिक संस्कृतिहरु हुन् ।

७. स्थानीय चाडपर्व तथा जात्रा र मेलाहरुको विवरण :

क्र.सं.	चाडपर्व	मेला तथा जात्रा	मनाइने महिना	मनाउने जातजाति
१	दशै	-	असोज	हिन्दू धर्मावलम्बी र अन्य
२	तिहार	-	कार्तिक	”
	तिज	शिवालय मन्दिरहरुमा	भाद्र	”
३	जनैपूर्णिमा	नदि तालहरुमा	श्रावण	”
	कुशेऔंशी	-	भाद्र	”
	मातातिर्थ औंशी	-	वैशाख	”
४	नागपञ्चमी	-	श्रावण	”
६	बुद्ध जयन्ती	बुद्ध मन्दिरमा	वैशाख पूर्ण	”
७	महा शिवरात्री	शिवालय मन्दिरहरुमा	फागुन	”

८	स्वस्थानी व्रत	शिवालय मन्दिरहरुमा	माघ	”
१०	ल्होसार	-	-	भोटे
११	यमरी पूर्णिमा	-	-	नेवारजातिहरुमा
१२	माघे सक्रान्ती		माघ १ गते	हिन्दू धर्मालम्बी र अन्य
१३	साउने सक्रान्ती	-	श्रावण १ गते	हिन्दू धर्मालम्बी र अन्य
१४	कृष्ण जन्माष्टमी	राधाकृष्ण मन्दिरमा	भाद्र	हिन्दू धर्मालम्बी र अन्य
१५	श्रावणको सोमवार व्रत	शिवालय मन्दिरहरुमा	श्रावण	हिन्दू धर्मालम्बी र अन्य
१६	छट	नदि तालमा	कार्तिक, चैत्र	तराई वासिको साथै हिन्दू धर्मालम्बी र अन्य
१७	ईद	-	-	मुसलमान
१८	बकरीद	-	-	मुसलमान

श्रोत:- कावासोती नगरपालिकाकोकार्यालय, नवलपरासी

८. हावापानी

यस नगरपालिकाको हावापानी सुहाउदो किसिमको छ । यहाको हावापानी गर्मीमा धेरै गर्मी र जाडोमा जाडो हुने गर्दछ । मंसिर, पुस, माघ र फाल्गुनमा जाडो हुने चैत्र, बैशाख, जेष्ठ र असारमा गर्मीहुने श्रावण र भाद्रमा वर्षा हुने गर्दछ ।

९. सामाजिक वातावरण

यस नगरपालिकामा विभिन्न किसिमका जात, जाति, भाषा र धर्म भएको मानिसको वसोवास रहेको पाइन्छ । यस नगरपालिकामा जातिय विभिन्नता, भाषागत विभिन्नता तथा धार्मिक भिन्नता रहेता पनि सामाजिक स्थिरता तथा शान्तिपूर्ण वातावरणमा कुनै प्रकारको नकारात्मक विभिन्नता देखिएको छैन । यस नगरपालिकामा हुने गरेको विभिन्न चाडपर्वमा एक अर्काको (विपरीत धर्मावलम्बी) बीच लवाई खुवाईको परम्पराको सोहाद्रताको प्रमाण रहेको कुरा स्थानीय वासिन्दाहरुको भनाई रहेको छ । यद्यपी न्यून मात्रामा भएपनि दलित जातका मानिसलाई माथिल्लो जातको मानिसहरुले केही विभेद गरिरहेको पाईएको छ । जस्तै:-दलितको हातवाट पानी नखाने दलित वर्गका मानिसहरुको काममा चासो नदिने ईत्यादी । यसै सन्दर्भमा पहिलेको तुलनामा यी विभेदहरु हराउदै गइरहेको कुराको जानकारी समूदायसँग गरिएको छलफलवाट पुष्टी हुन्छ ।

१०. जैविक विविधता

यस नगरपालिकामा जैविक विविधता भरिपूर्ण रहेका छन । जैविक विविधतालाई उदाहरणिय रूपमा भन्नुपर्दा यहाँ विभिन्न किसिमका जडिवुटी, रुखविरुवा, चराचुरङ्गी, घरपालुवा जनावर र वन्यजन्तुहरु छन् । जडीबुटीमा (गुम्मा, पुदिना, तुलसी, घृतकुमार, भँगरिया, तेजपात, तालमिश्री, हर्रे, वहेरा आदि) छन् । रुखविरुवा (साल, सिसौ, मौवा, आँप, कटहर, जामुन, मसला, अम्बा, बईर, अमला, बाँस, आदि) पाइन्छन । चरचचुरुङ्गीहरुमा (लाटोकोसेरो, काग, कोइली, ढुकुर, भँगेरा, चिल, सुगा, मैना, परेवा, गिच्च, चिल, आदि) पाइन्छन । वन्यजन्तुहरुमा (बाघ, सिंह, भालु, स्याल, बादर, कुकुर, लँगुर आदि) पाइन्छन ।

११. कृषि वाली उत्पादन हुने

यस भेगमा मुख्य वालीको रूपमा मकै, धान, गहुँ, कोदो, ऊखु, आलु, दलहन वाली, खुर्सानी, तेलहन वालीहरु उत्पादन हुँदै गरेको पाइएको छ । यहाँ वार्षिक ९८५६ (९८.५६मे.ट) जम्मा उत्पादन भैरहेको देखिन्छ । यहाँका मुख्य वालीहरु यस प्रकार रहेका छन् ।

खाद्यान्न वाली:- धान, मकै, कोदो, गहुँ, आलु,

नगदे वाली:- तोरी, भटमास, तिल, मुसुराको दाल आदि

तरकारी वाली:- आलु, गोलभेडा, काउली, बन्दागोभी, भेन्टा, मुला, फर्सी, लौका, रामतोरीया, काँक्रो, साग, तिते करेला, बोडी, घिउसिमि, घिरौला, लसुन, प्याज, खोर्सानी, अधुवा

फलफूल:- केरा, आँप, मेवा, अम्बा, लिच्ची, कागती, रुखकटहर, भईकटहर

तेलहन:- तोरी, तिल, सरस्यू, रायो

१२. आर्थिक अवस्था तथा रोजगारी

यस नगरपालिकामा अधिकांश मानिसहरु कृषि पेशामा आत्मा निर्भर रहेका छन भने । यस नगरपालिकाका केही मानिसहरु वैदेशिक रोजगारीमा गएका छन भने केही मानिसहरु व्यवसायहरु जस्तै होटल, बिस्कुट पाउरोटी बनाउने, मिठ्ठाई पसल, ग्यास पसल, स्टेसनरी, किराना पसल, कपडा पसल, मोटर साईकल तथा साईकल मर्मत केन्द्र, ब्यूटीपार्लर, सिलाई बुनाई तथा सिलाई कटाई आदिमा लागेका छन । केहि मानिसहरु नोकरी शिक्षक, सैनिक, प्रहरी, निजामति, ड्राईभर आदिमा लागेका छन । केही ज्यालादारी काम ढुङ्गा फुटाउने, डकमी, सिकमी, कृषि मजदुर आदिमा लागेको पाईन्छ । यस क्षेत्रमा व्यवसायिक रूपले स्थानिय श्रोत साधन सीप र श्रमलाई उपयोग गरेर बाँस निगालोको काम, तरकारी खेती, बरफ उद्योग, माहुरी पालन, दुग्ध एवं मासुजन्य पशुपालन, औषधी पसल, मसला जन्य व्यवसाय, तरकारी तथा फलफूल खेती, जस्ता व्यवसायवाट थप आमदानी गर्न सक्ने सम्भावना देखिन्छ भने यहाँ जडीबुटी खेती गर्न सक्ने सम्भावना पनि देखिएको छ ।

१३. मनोरञ्जन

यस नगरपालिकामा मनोरञ्जनका साधनहरूका रूपमा टि.भी., रेडीयो, क्यासेट लगायत समय समयमा विभिन्न साँस्कृतिक कार्यक्रमहरू मेला, तथा खेलकुदमा (फुटबल, भलिबल, कबडी, एथलेटिक्स एवं क्रिकेट) प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने गरेको देखिन्छ। यस ठाउँमा तिज, पञ्चमी, माघे सङ्क्रान्ति र कार्तिक पुर्णिमा तथा अन्य चाडपर्वहरूको बेलामा स्थानिय युवाहरू र क्लवको सहयोगमा विभिन्न किसिमका साँस्कृतिक कार्यक्रम तथा खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने गरिन्छ। दशैंमा दुर्गा पूजा बडो धुमधामका साथ मनाउने चलन छ। भाद्र शुक्ल चर्चुदर्शीको समयमा बोल बम मेला ३ दिन सम्म लाग्ने गरेको पाइन्छ। जस्मा विभिन्न किसिमका भुकी, किर्तन र नाटक सहितको साँस्कृतिक कार्यक्रमहरू गर्ने चलन छ।

१४. बसाई सराई

विभिन्न कारणहरूले गर्दा मानिसहरू आफ्नो स्थायी बसोबास छोडेर नयाँ ठाउँमा बसोबासको लागि सर्छन्। यसरी मानिसहरू एक ठाउँबाट अर्को ठाउँमा बसोबासको लागि सार्ने प्रक्रियालाई बसाई सराई भनिन्छ। यस नगरपालिकामा बसोबास गरी आएका केहि मानिसहरू सेवा र सुविधा प्राप्त गर्ने दृष्टिकोणले जिल्ला भित्र तथा जिल्ला बाहिर समेत बसाई सराई गर्ने गरेको पाइन्छ। यसै गरी रोजगारीको लागि दीर्घकालीन तथा मौशमी रूपमा विदेश जानेको संख्या पनि उल्लेख्य रहेको पाइन्छ। रोजगारीको खोजीमा भारतको शहरहरू जस्तै दिल्ली, पँजाब, बम्बई, तथा विदेशमा साउदी, दुबै, कतार, मलेसिया, मकाउ, अष्ट्रलिया, ईजरायल, कोरिया, जापन, थाईल्याण्ड, क्यानडा, लण्डन, युरोप र अमेरिका आदि ठाउँ तथा विदेशहरूमा काम गर्न जाने गरेको पाइन्छ।

१५. यस नगरपालिका रहेको सम्भाव्यता, अवसर, चुनौति र समस्याहरू

यो नगरपालिका विकासको दृष्टिकोणले पछाडि परेको देखिन्छ। यस नगरपालिकामा रहेका विभिन्न श्रोत र साधनहरूको सहि उपयोग हुन सकेको देखिदैन। तथापि यस नगरपालिकामा विभिन्न सम्भाव्यताहरू रहेका छन्। महेन्द्र राजमार्गको मध्य भागको अवस्थित, निर्माणाधिन काली गण्डकी कोरिडोरसँगको नजिकको पहुँच, औद्योगिक कोरिडोरका लागि पर्याप्त खालि र समथर जमिन, खेलमैदानहरू निर्माणका लागि प्रशस्त खाली ठाउँ तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरको हात्तीपोलोको आयोजना समेत गरिएको क्षेत्र तथा नारायणी नदि प्रणाली र केरुङ्गे जलाधार क्षेत्र वेष्टित भूमिमा जैविक विविधताको प्रचुरता जस्ता कारणले आर्थिक विकासका प्रसस्तै सम्भावना बोकेको छ। स्तरीय होटल तथा रिसोर्टहरू एवं थारु संस्कृतिको वैभव बोकेको होम स्टे देश विदेशका पर्यटक पाहुनाहरूको सत्कार गर्ने कार्य भई रहेको छ। कृषि तथा पशुपालनले प्रमुख आर्थिक क्षेत्रको रूपमा योगदान पुऱ्याउदै आएको

भएपनि पर्यटन उद्योग र व्यापारिक क्षेत्रको विकास र विस्तारले आर्थिक विकासको सम्भावनालाई उचाई थप्दै लगेको पाइन्छ ।

आर्थिक समुन्नति, सामुदायिक विकास र संस्कृति प्रवर्द्धनको वाटोमा समकालीन नगरपालिकाहरूलाई उछिन्दै सुन्दर समृद्धि र समावेशी कावासोती नगर निर्माण गर्न यस क्षेत्रमा रहेका विभिन्न श्रोत तथा साधनहरूको उपलब्धता र सम्भावनालाई पहिचान गरी योजनावद्ध विकास प्रयासलाई अगी बढाउनुपर्ने देखिन्छ ।

(क) कृषि उत्पादकत्वमा वृद्धि

यस नगरपालिका भित्र बसोबास गर्ने अधिकांश जनता कृषिमा आधारित रहेको पाइन्छ भने कृषि योग्य जमिनमा आधुनिक कृषि प्रणाली बिउ, बिजन, उत्पादन हुनेखालको अप्नाउन सके कृषि उत्पादन बढन सक्ने कुरामा दुईमत छैन । कृषि क्षेत्रमा नगदे वाली, तरकारी खेती, फलफूल खेती तथा अन्य उत्पादनको प्रबल सम्भावना रहेको पाइन्छ । कृषक समूहहरूको गठन गरी साना तथा ठूला सिचाई आयोजनाको परिचालन गरी कृषकहरूलाई कृषि सम्बन्धि तालिम, जैविक मलको प्रयोग उन्नत जातको विऊ बिजनको व्यवस्था, कृषि सामग्रीको व्यवस्था तथा कमपोष्ट मलको प्रयोग सम्बन्धि विभिन्न किसिमको सीप तालिमहरू दिएर कृषि उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्न सकिन्छ ।

(ख) पशुपालन

यस नगरपालिका भित्र बसोबास गर्ने अधिकांश जनताहरूले परम्परागत रूपमा पशुपालन व्यवसाय गर्दै आएको पाइन्छ । जग्गा जमिन नभएका किसानहरू पशुपालनमा आर्कषित भएका छन् भने उनिहरूको जिविकोपार्जन पशुपालनबाटै भएको पाइन्छ । पशुपालनलाई आधुनिककरण गर्न सकेमा यस ठाउँका कृषकहरू बढि लाभान्वीत हुन सक्ने भएकोले यस ठाउँमा पशुपालनको सम्भाव्यता राम्रो रहेको पाइन्छ । कावासोती बजार र डन्डाबजार नजिक रहेकोले दुध तथा मासु उत्पादन गरी विक्रि वितरण गर्न सकिने छ । यस नगरको चारवटै गा.वि.स.मा पशुपालन समूह गठन गरि समय समयमा प्रोत्साहन र अन्य आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरि उन्नत खालको बाखा, दुधालु गाई, दुधालु भैस, विभिन्न खालका लोकल कुखुरा, बैलर, लेस, बंगुर, बदेल, माछा पालन तथा अन्य पशुपालन गर्न सकिन्छ । यसका साथै दूध, मासु, फुल उत्पादन गरी आय आर्जन बढाउन सकिन्छ ।

(ग) आर्थिक विकासको सम्भावना

यस क्षेत्रमा व्यवसायिक रूपले स्थानीय श्रोत, साधन, सीप, श्रमलाई उपयोग गरेर निम्न किसिमका श्रोत साधन तथा श्रममा आधारित व्यवसायहरू सञ्चालनको सम्भावना रहेको देखिन्छ । जस्तै:-कसर उद्योग, गिट्टी वालुवा बाट रिङ्ग, भेनटीलेसन, बल्क, टायल, बाँस निगालोको काम, अगरबत्ती, मैनवत्ती तथा टिका बनाउने, वावायाको डोरी, टपरी व्यवसाय, अचार,

टमाटरको सस, तैयारी पोषाक, साईकल, टि.भि, रेडियो, घडि, मोटर मेशिनहरु आदिको मर्मत जस्ता व्यवसाय बेकरी उद्योग, कुखुरा पालन दुग्ध संकलन केन्द्र, दुग्ध एवं मासुजन्य पशुपालन, होटल पसल व्यपार व्यवसाय, औषधी पसल, पर्यटन व्यवसाय, मसलाजन्य व्यसाय, स्थानीय स्तरमा उत्पादित मीठ्ठाईबाट पुष्टाकारीको व्यवसा, तरकारी खेति तथा फलफुल खेति (मौसमि तथा वेमौसमी), तरबुज, काँको, फुँइट, भुँइकटहर, केरा, मेवा, आँप, लिच्ची कटहर, आदि खेति गर्न सकेको खण्डमा आर्थिक आम्दानीको राम्रो स्रोत बन्न सक्दछ । निर्माणाधिन काली गण्डकी कोरिडोरसँगको नजिकको पहुँच, औद्योगिक कोरिडोरका लागि पर्याप्त खालि र समथर जमिन, खेलमैदानहरु निर्माणका लागि प्रशस्त खाली ठाउँ तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरको हात्तीपोलोको आयोजना समेत गरिएको क्षेत्र तथा नारायणी नदि प्रणाली र केरुङ्गे जलाधार क्षेत्र वेष्टित भूमिमा जैविक विविधताको प्रचुरता जस्ता कारणले आर्थिक विकासका प्रसस्तै सम्भावना बोकेको छ । स्तरीय होटल तथा रिसोर्टहरु एवं थारु संस्कृतिको वैभव बोकेको होम स्टे देश विदेशका पर्यटक पाहुनाहरुको सत्कार गर्ने कार्य भई रहेको छ । कृषि तथा पशुपालनले प्रमुख आर्थिक क्षेत्रको रूपमा योगदान पुऱ्याउदै आएको भएपनि पर्यटन उद्योग र व्यापारिक क्षेत्रको विकास र विस्तारले आर्थिक विकासको सम्भावनालाई उचाई थप्दै लगेको पाईन्छ ।

(घ) शिक्षामा जोड

यहाँ बसोबास गर्ने जातिहरुमा केहि जातिहरुको शैक्षिक, आर्थिक, सामाजिक आदि अवस्था कमजोर छ । मुलुकको समुन्नतिमा सम्पूर्ण जातिहरुमा शैक्षिक पहुँच पुऱ्याउन सक्नुपर्छ । शिक्षा नै राष्ट्र निर्माणको मूल आधार हो । यहाँको सबै क्षेत्रहरुमा बसोबास गर्ने आदिवासी, मधेसी, दलित तथा सीमान्तकृत र लोपोन्मुख जातिहरुमा यस्तो गरिवी र पछौटेपन व्याप्त रहनुको प्रमुख कारण नै शिक्षामा उनीहरुको पहुँच नहुनु हो । जुनसुकै समाज र राष्ट्रले पनि विकासको फड्को मार्न शैक्षिक जागरण र त्यसको वढी भन्दा वढी उपयोग नै हो । शिक्षालाई सर्वसुलभ तुल्याउदै लगिएपनि जातिहरु मै शिक्षाको महत्व बुझाउन नसक्दा त्यो उपलब्धीहीन बन्दै गएको छ । यस्ता जातिका बालबालिकाहरु विद्यालय नै नपुगेका पुगेकाले पनि विद्यालय शिक्षा पढेर छाडेका भेटिन्छन् । उच्च शिक्षा प्राप्त गर्नेहरु अत्यन्त न्यून संख्यामा देखिनु नै दुःख लाग्दो कुरा हो । अभि प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षातर्फ लागेका जनजातिका बालबालिकाहरु त प्रायः नगन्य नै छन् । एकातिर व्यापक गरिवी छ, भने अर्कातिर अज्ञानताले जरा गाडेको छ । शिक्षा क्षेत्रको विकास स्थानीय स्तरमै क्याम्पसको व्यवस्था, दलित र गरिव बस्तीमा बाल विकास केन्द्र, प्रौढ शिक्षा र जनचेतनामूलक कार्यक्रम गर्न सके यस क्षेत्रको शैक्षिक स्तरमा उन्नती हुने देखिन्छ ।

(ड) सीप तथा तालिमको व्यवस्था

यस क्षेत्रमा परम्परागत रूपमा कृषि पेशामा आधारित भएको हुनाले । कृषि पेशा मौसमी खेति तथा वेमौसमी खेती हुने हुँदा उनीहरूको आय आर्जनको श्रोत बनाउनको लागि विभिन्न खाले आधुनिक तरिकाको खेति लगाउने तरिका, सीप मूलक तालिम जस्तै:-जनचेतना मूलक तालिम, सिलाई कटाई, ईलेक्ट्रीकल तालिम, मोबाईल मर्मत, मोटरसाईकल, साईकल मर्मत तालिम, वैदेशिक रोजगारमा जानेलाई विभिन्न किसिमको तालिम आदिको व्यवस्था गर्न सकेको खण्डमा यस क्षेत्रको विकासको आधार बन्न सक्ने देखिन्छ ।

१६. यस क्षेत्रको चुनौति तथा समस्याहरु

(क) जनचेतनाको कमि

यस क्षेत्रका बासिन्दाहरूमा शिक्षा, स्वास्थ्य, परम्परागत खेति गर्ने तरिका आफ्नै शैलिमा ,रुढीवादी चलन, आदिमा विश्वास गर्ने । जब मानिसमा पढेर महान व्यक्ति बन्न सकिन्छ अनि रोजगारीका बाटाहरु खुल्छन भन्ने ज्ञान बढछ तब ऊ जस्तोसुकै दुः ख, अभाव र समस्यासँग जुधेर पनि पढाईतर्फ क्रियाशील रहन्छ । त्यसकारण जनचेतना कमी भएको देखिन्छ ।

(ख) महिला सहभागितामा न्यून

यस क्षेत्रका महिलाहरु परम्परागत रूपमा घरायसी कामकाजमा आवद्ध हुँने हुदा उनीहरूको शिक्षा, सामाजिक, आर्थिक तथा निर्णायक तहमा सहभागिताको कमि हुनाले विकासको कार्य गर्न प्रमुख समस्या चुनौति देखिएको छ ।

(ग) वाल विवहा

यस क्षेत्रका जनताहरूको शिक्षामा कमि, स्वास्थ्य सम्बन्धि जानकारी नहुनु, जनचेतनाको कमी परम्परागत चलन चल्तीमा विश्वास गर्ने भएको कारणले गर्दा वाल विवहा भई रहेको भएतापनि कार्वाइ हुने डरले सूचना दिन नमानेको देखिन्छ ।

(घ) कृषक प्रतिस्पर्धात्मक क्षमतामा कमि

२१ औं शताब्दीमा आएर पनि यस क्षेत्रका किसानहरु परम्परागत रूपमा अहिले पनि खेति गर्दै आएको देखिन्छ । यस क्षेत्रका मानिसहरु धेरैजसो कृषिमा नै आधारित छन तर आधुनिक तरिकावाट खेतिपाती गर्ने जनचेतना नभएको कारणले गर्दा कृषि पेशामा प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि भएको देखिदैन ।

(घ) खानेपानी तथा सिचाई

यस क्षेत्रको बासिन्दाहरूको लागि स्वच्छ खानेपानी खानको लागि धारो, ईनार, बोरिङ्ग, आदिको व्यवस्था नभएको तथा सिचाईको लागि नहरको व्यवस्था गर्न नसकेको कारण खेतियोग्य जग्गा सुख्खामा परिणत हुन पुगेको छ ।

१७. वन वातावरण तथा भू-संरक्षण

वन सम्पदाको प्रयोग

यस क्षेत्रमा वन सम्पदाको रूपमा रहेका निजि रूपमा आँप खेति, बाँसको भाडी र सिसमको रुख विरुवावाट दाउरा, पातपतिङ्गरलाई संकलनगरी यस क्षेत्रका जनताहरूले उपभोग गर्ने गरेको पाइन्छ । यस क्षेत्रमा समूदायीक वन पनि रहेको पाइन्छ । यस वनमा विभिन्न प्रजातिका रुख विरुवाहरू सिसम, साल, भिक्स, श्रीष्ठ, टिप, पिपल आदि पाइन्छ ।

१८. अन्य

प्राकृतिक श्रोत साधनको अनुचित रूपमा प्रयोग गर्दा विनाश हुने गर्दछन । यसको व्यवस्थापन गर्नको लागि प्राकृतिक श्रोत साधनहरूलाई उचित रूपमा प्रयोग गर्नुपर्छ साथै संरक्षण गर्न पनि आवश्यक देखिन्छ । यस नगरपालिकाको प्राकृतिक विनासलाई रोक्न वृक्षा रोपन, तटबन्ध निर्माण, विभिन्न किसिमको जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ । यस नगरपालिकामा शिक्षा, स्वास्थ्य र सडक निर्माण तथा आर्थिक क्षेत्रमा पनि निकै काम गर्नु पर्ने अति आवश्यक देखिन्छ । यसले गर्दा उनीहरूको यी सुविधाहरूको पहुँचमा वृद्धि हुने देखिन्छ ।

१९. यहाँका १० प्रमुख रोगहरू यसप्रकार रहेका छन

- ज्वरो आउने
- क्षयरोग
- मलेरिया
- कालाजार
- रक्तअल्पता
- भडापखाला
- निमोनिया
- हाड जोडनी दुख्ने र घुडा दुखन
- भडापखला लाग्ने
- छालाको रोग र घाउ खटिरा आउने
- जुका पर्ने
- टाउको दुख्ने

- ग्याष्ट्रिक हुने
- आँखा पाक्ने र कान दुख्ने
- मधुमेह, मुटुरोग र ग्याष्ट्रिक

२०. नगरपालिका क्षेत्रका पर्यटकीय स्थलहरूको तथा धार्मिक/ ऐतिहासिक/ सांस्कृतिक पुरातात्विकहरूको विवरण)

यस नगरमा पर्यटन स्थलहरूको लागि विभिन्न मठ मन्दिरहरूको धर्म तथा संस्कृतिहरूको पहिचानको साथै अन्य कुराहरूपनि भएको पाईन्छ । अन्तराष्ट्रिय स्तरको हात्तीपोलोको आयोजना समेत गरिएको क्षेत्र तथा नारायणी नदि प्रणाली र केरुङ्गे जलाधार, बाघखोर होमस्टे, कावासोती ताल, गिद्ध संरक्षण केन्द्र वालुवा डाडा, कावासोती तरुवा ताल, सहिद गेट, गौडा ताल, सहिद पार्क, पिकनिक स्पट, स्तरीय होटल तथा रिसोर्टहरू एवं थारु संस्कृतिको वैभव बोकेको होम स्टे देश विदेशका पर्यटक पाहुनाहरूको लागि आर्थिक समुन्नति, सामुदायिक विकास र संस्कृति प्रवर्द्धन समावेसी कावासोती नगर निर्माण गर्न यस क्षेत्रमा रहेका पर्यटनिय क्षेत्रहरूको विभिन्न श्रोत तथा साधनहरूको उपलब्धता र सम्भावनालाई पहिचान गरी योजनावद्ध विकास प्रयासलाई अगी बढाउनुपर्ने देखिन्छ ।

क्र.सं.	पर्यटकीय स्थलहरूको नाम	वडा नं.	दैनिक औसतमा आउने पर्यटकहरू को संख्या	कैफियत
१.	महाराजा मन्दिर	१	केहि मात्रामा	
२.	पोखरी ताल	१	२० देखि ४० सम्म	
३.	नर्मदेश्वर शिवालय मन्दिर	२	१०० जना सम्म	
४	अकलादेवी मन्दिर	५	१० देखिन २० सम्म	
५.	राम मन्दिर	६, ३	१० देखिन २० सम्म	
६	कृष्ण मन्दिर	६	२५ देखिन ३० सम्म	
७.	दुर्गा मन्दिर	६	२५ देखिन ५० सम्म	
८.	गणेश मन्दिर	६	२५ देखिन ५० सम्म	
९.	वालुवा डाँडा	१	२५ देखिन ३० सम्म	
१०.	राधा कृष्ण मन्दिर	८	२५ देखिन ५० सम्म	
११.	बाघखोर होमस्टे	१५	२५ देखिन ३० सम्म	
१२.	कावासोती ताल	८	२५ देखिन ५० सम्म	
१३.	गिद्ध संरक्षण केन्द्र	७	२५ देखिन ५० सम्म	
१४.	नव दुर्गा मन्दिर	२	२५ देखिन ५० सम्म	

१५.	लोकाहा शिवालय	१	२५ देखिन ५० सम्म	
१६.	कावासोती तरुवा ताल	८	२५ देखिन ५० सम्म	
१७.	सहिद गेट	८	२५ देखिन ५० सम्म	
१८.	गैडा ताल	८	२५ देखिन ५० सम्म	
१९.	सहिद पार्क	१६	२५ देखिन ५० सम्म	
२०.	पिकनिक स्पट	१	२५ देखिन ५० सम्म	

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालयनवलपरासी

२१. साविकको गाविस अनुसार घरधुरी तथा जनसंख्याको विवरण

यस नगरपालिका साविकका गासाविसहरु शिवमन्दिर, कावासोती, पिठौली र अग्यौली गाउँ विकास समितिहरूलाई समेटेर कावासोती नगरपालिका घोषणा गरिएको हो । यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने जम्मा जनसंख्या ५६७८८ छ र यसमा पुरुषको संख्या २६०९१ र महिलाको संख्या ३०६९७ रहेको छ भने गाविस अनुसार घरधुरी संख्या तथा जनसंख्यामा पुरुष तथा महिलाको तथ्याङ्क यस प्रकार तल निम्नलिखत रहेको छ ।

गाविसको नाम	घर परिवार संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा
शिवमन्दिर	५३९५	१०५७६	१२६७८	२३२५४
कावासोती	२८७०	५७८७	६६२३	१२४१०
पिठौली	१८५१	३७३३	४४६८	८२०१
अग्यौली	२७५०	५९९५	६९२८	१२९२३
जम्मा	१२८६६	२६०९१	३०६९७	५६७८८

श्रोत:- केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार

२२. उमेर तथा लिङ्गका आधारमा जनसंख्याको विवरण

यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने जम्मा जनसंख्या ५६७८८ छ र यसमा पुरुषको संख्या २६०९१ र महिलाको संख्या ३०६९७ रहेको छ भने उमेर तथा लिङ्गको आधारमा पनि के कति महिला तथा पुरुषहरु रहेका छन भन्ने तथ्याङ्क थाहा पाउनको लागि हामीले २०६८ सालको जनगणना अनुसार तथ्याङ्क लिएका छौ जस्लाई तल तालिकामा निम्न लिखित रुपमा दिइएको छ ।

उमेर समूह	पुरुष	महिला	तेश्रो लिंगी	जम्मा
५ वर्ष भन्दा मुनि	२३७३	२०६६	तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको	४४३९
५ - ९ वर्षसम्म	३१३३	२८८८	"	६०२१
१० - १४ वर्षसम्म	३८२०	३६२५	"	७४४५
१५ -१९ वर्षसम्म	३३०६	३५९५	"	६९०१
२० -२४ वर्षसम्म	२०६४	३३८९	"	५४५३
२५ -२९ वर्षसम्म	१६३२	२९५८	"	४५९०
३० -३४ वर्षसम्म	१५०३	२४१०	"	३९१३
३५ -३९ वर्षसम्म	१३५४	२०८३	"	३४३७
४० -४४ वर्षसम्म	१३३२	१६७१	"	३००३
४५ -४९ वर्षसम्म	१२२९	१४४१	"	२६७०
५० -५४ वर्षसम्म	१०७५	११६८	"	२२४३
५५ -५९ वर्षसम्म	९१६	९५४	"	१८७०
६० -६४ वर्षसम्म	८२९	९००	"	१७२९
६५ -६९ वर्षसम्म	६१६	५७०	"	११७५
७० -७४ वर्षसम्म	३९०	४३३	"	८२३
७५ माथी	५१९	५४६	"	१०६५
जम्मा	२६०९१	३०६९७	-	५६७८८

श्रोत:- केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार

२३. मातृभाषा बोल्नेको आधारमा जनसंख्याको विवरण

यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने जम्मा जनसंख्या ५६७८८ छ र यसमा पुरुषको संख्या २६०९१ र महिलाको संख्या ३०६९७ रहेको छ भने यस ठाउँमा पनि अन्य ठाउँमा जस्तै विभिन्न जातजातिहरूको मिश्रीत बसोबास रहेको पाईन्छ । यिनीहरूको आ-आफ्नै किसिमको भाषा तथा संस्कृतिहरू छुट्टाछुट्टै किसिमको लवाई खुवाई रहेको पाईन्छ । यसकारण हामीले मातृ भाषा बोल्नेको आधारमा पनि के कति महिला तथा पुरुषहरू रहेका छन भन्ने तथ्याङ्क थाहा पाउनको लागि २०६८ सालको जनगणना अनुसार तथ्याङ्क लिएका छौं जस्लाई तल तालिकामा निम्न लिखित रुपमा दिइएको छ ।

क्र.सं.	मातृभाषा	पुरुष	महिला	जम्मा
१.	नेपाली	१५५१४	१८५२१	३४०३५
२.	मैथली	३०४	२७३	५७७
३.	भोजपुरी	३१२	९०	४०२
४.	थारु	५६३९	६५२९	१२१६८
५.	तामाङ्ग	२३९	२८०	५१९
६.	नेवार	६१८	७३६	१३५४
७.	मगर	२०६८	२६७८	४७४६
८.	गुरुङ	७४६	९७६	१७२२
९.	हिन्दी	१५८	६४	२२२
१०.	कुमाल	११	२०	३१
११.	भोटे	२६४	२९४	५५८
१२.	दराई	६	९	१५
१३.	खाम	६२	७६	१३८
१४.	माभी	३२	२२	५४
१५.	राई	२४	२२	४६
१६.	ऊर्दु	१३	१८	३१
१७.	भुजेल	४	७	११
१८.	अन्य	५२	५६	१०८
१९.	उल्लेख नभएको	२५	२६	५१
जम्मा		२६०९१	३०६९७	५६७८८

श्रोत:- केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार

२४. जातजातिको आधारमा जनसंख्याको विवरण

यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने जम्मा जनसंख्या ५६७८८ छ र यसमा पुरुषको संख्या २६०९१ र महिलाको संख्या ३०६९७ रहेको छ भने यस ठाउँमा पनि अन्य ठाउँमा जस्तै विभिन्न जातजातिहरूको मिश्रीत बसोबास रहेको पाईन्छ । यिनीहरूको आ-आफ्नै किसिमको भाषा तथा संस्कृतिहरू छुट्टाछुट्टै किसिमको लवाई खुवाई रहेको पाईन्छ । यसकारण हामीले जातजातिको आधारमा पनि के कति महिला तथा पुरुषहरूको संख्या रहेका छन् भन्ने तथ्याङ्क थाहा पाउनको लागि २०६८ सालको जनगणना अनुसार तथ्याङ्क लिएका छौं जस्ताई तल तालिकामा निम्न लिखित रूपमा दिइएको छ ।

क्र.सं.	जातियता	पुरुष	महिला	जम्मा संख्या
१	क्षेत्री	२१५९	२५४२	४७०१
३	ब्राह्मण पहाडी	७३४०	८८६४	१६२०४
४	मगर	३०६९	३८०६	६८७५
५	थारु	६१५६	७०८१	१३२३७
६	तामाङ्ग	५००	५४४	१०४४
७	नेवार	९८०	११५९	२१३९
८	मुसलमान	१९०	१२९	३१९
९	कामी	१४९९	१८०६	३३०५
१०	गुरुङ्ग	१२१०	१५७७	२७८७
११	दमाई / डोली	६८१	७२७	१४०८
१२	ठकुरी	३०१	३७६	६७७
१३	सार्की	१८७	२१६	४०३
१४	सन्यासी / दशनामी	३३१	३५९	६९०
१५	मुसहर	२१४	२२०	४३४
१६	खट्बनियान	४८	२८	७६
१७	घर्ती / भुजेल	८७	११४	२०१
१८	कुमाल	३२०	३५८	६७८
१९	लोहार	८	११	१९
२०	भोटे	२६९	२९८	५६७
२१	वदि	२७	३८	६५
२२	राई	४७	६३	११०
२३	माभ्फी	५६	३२	८८
२४	दराई	१६	२०	३६
२५	तेली	३०	२१	५१
२६	कानु	४३	१७	६०
२७	नुनिया	११	०	११
२८	मारवाडी	९	२	११
२९	यादव	१७	१२	२९
३०	ब्राम्हण तराई	९	५	१४

३१	मल्लह	१२	७	१९
३२	कलवार	२७	९	३६
३३	हजाम / ठाकुर	१०	६	१६
३४	राजपुत	८	३	११
३५	बराई	१२	१	१३
३६	विन	१२	०	१२
३७	अन्य	१७१	१२५	२९६
३८	तराई अन्य	२५	२१	४६
जम्मा		२६०९१	३०५९७	५६६८८

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार

२५. अपांगताको आधारमा जनसंख्या (Population by disability) विवरण

यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने जम्मा जनसंख्या ५६७८८ छ र यसमा पुरुषको संख्या २६०९१ र महिलाको संख्या ३०६९७ रहेको छ भने सबै मानिसहरु शारीरिक तथा मानसिक रुपमा स्वस्थ छैनन् । उनीहरु विभिन्न किसिमका जन्मजात अपाङ्गता, विभिन्न रोगको कारणले अपाङ्ग भएका, दुर्घटना भएर अपाङ्ग भएका छन् । यसकारण हामीले यस नगरमा जम्मा कति शारीरिक रुपमा सक्षम छन् कति शारीरिक रुपमा अपाङ्गता तथा मानसिक अपाङ्ग छन् भन्ने तथ्याङ्क थाहा पाउनको लागि २०६८ सालको जनगणना अनुसार तथ्याङ्क लिएका छौं जस्लाई तल तालिकामा निम्न लिखित रुपमा दिइएको छ ।

क्र. सं.	अपाङ्गताहरुको विवरण	पुरुष	महिला	जम्मा
	अपाङ्ग नभएका	२५४४२	३०१८७	५५६२९
	शारीरिक अपाङ्ग	२३६	१५०	३८६
	आखा कम देख्ने	७८	६८	१४६
	कान नसुन्ने	११३	१०६	२१९
	पुरै आखा नदेख्ने	१०	८	१८
	बोल्न नसक्ने	९३	५६	१४९
	मानसिक रोगी	४५	४७	९२
	Intellectual disable	२०	२६	४६
	सबैखाले अपाङ्ग	५४	४९	१०३
जम्मा		२६०९१	३०६९७	५६७८८

श्रोत:- केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार

२६. घर बनाएको आधारमा घरधुरी संख्या

यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने यहा बनेका घरहरु सबै एकै खाले छैनन् । सबै घरहरु आ-आफने किसिमले बनेका छन । विभिन्न किसिमका घरहरुको छुट्टाछुट्टै तथ्याङ्क थाहा पाउनको लागि हामीले २०६८ सालको जनगणना अनुसार तथ्याङ्क लिएका छौ जस्लाई तल तालिकामा निम्न लिखित रुपमा दिइएको छ ।

सि. नं.	घरको प्रकार	संख्या
१.	माटो/ईट्टा/ढुङ्गावाट बनेको	१४३६
२.	ईट्टा तथा ढुङ्गा सिमेन्टवाट बनेको	४६१८
३.	आर.सि.सि.पिल्लरवाट बनेको	२१६१
४.	काठको पिल्लरवाट बनेको	४४०८
५.	अन्य	१५२
६.	थाहा नभएको	९१
जम्मा		१२८६६

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार

२७. घरको छानाको प्रकारको आधारमा घरधुरी संख्या

यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने यहा बनेका घरहरु सबै एकै खाले छैनन् । सबै घरहरुको छाना विभिन्न जस्तै जस्ता, टायल, आर सि.सि. ढलान, फूस वा खरले, जस्ता पाता आदिले छायर बनएको छ । विभिन्न किसिमका घरहरु छाना छाएको आधारमा छुट्टाछुट्टै तथ्याङ्क थाहा पाउनको लागि हामीले २०६८ सालको जनगणना अनुसार तथ्याङ्क लिएका छौ जस्लाई तल तालिकामा निम्न लिखित रुपमा दिइएको छ ।

सि. नं.	घरको छानाको प्रकार	संख्या
१	फूस तथा खरले छाएको	११७४
२	जस्ताले छाएको	७८७४
३	टायल तथा ढुंगा (Slate) छाएका	४४०
४	आर सी.सी	३२३६
५	काठले छाएको	२४
६	माटोले छाएको	-
७	अन्य	१४
८	उल्लेख न उल्लेख भएको	१०४
जम्मा		१२८६६

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार

२८. स्वामित्वको आधारमा घरपरिवारको बसोवासको अवस्था

यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने यहा बनेका घरहरु मध्ये निजी, भाडामा, संस्थागत र अन्य गरी के कति तथ्याङ्क छ भन्ने कुरा जानकारी पाउन छुट्टाछुट्टै तथ्याङ्क थाहा पाउनको लागि हामीले २०६८ सालको जनगणना अनुसार तथ्याङ्क लिएका छौं जस्लाई तल तालिकामा निम्न लिखित रुपमा दिइएको छ ।

क्र.सं.	स्वामित्वको विवरण	परिवार संख्या
१	निजी	१११८६
२	भाडामा	१५००
३	संस्थागत	५५
४	अन्य	१२५
जम्मा		१२८६६

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार

२९. खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने यी घरधुरीहरुले विभिन्न खालको स्रोतबाट उपलब्ध हुने खाने पानी पिउछन । कति घरधुरीले कुन स्रोतबाट पानी पिउछन ? त्यसको छुट्टाछुट्टै तथ्याङ्क जानकारी पाउनको लागि हामीले २०६८ सालको जनगणना अनुसार तथ्याङ्क लिएका छौं जस्लाई तल तालिकामा निम्न लिखित रुपमा दिइएको छ ।

सि.नं.	खानेपानीका श्रोतहरु	घरपरिवार संख्या
१	टयुबवेल / हेन्डपम्प	२९१८
२	ढाकेको इनार / कुवा	१०२६
३	नढाकेको इनार / कुवा	१२७५
४	पाइपधारा	७२९१
५	खोला / नदीको पानी	३
६	मुलको पानी	२४३
७	अन्य	५४
८	उल्लेख नभएको	५७
	जम्मा	१२८६६

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार

३०. खाना पकाउने ईन्धनको प्रयोगको आधारमा घरधुरीको विवरण

यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने यी सबै घरधुरीहरूले एउटै किसिमको ईन्धन स्रोतबाट खाना पकाउदैनन् । आ-आफ्नो घरको स्थिति अनुसार खाना पकाउनको लागि विभिन्न किसिमको ईन्धन निस्केने वस्तुहरू प्रयोग गर्दछन् । यसकारण के कति घरधुरीले कुन स्रोतबाट ईन्धन उपलब्ध गर्दछन् भन्ने घरधुरीको छुट्टाछुट्टै तथ्याङ्क जानकारी पाउनको लागि हामीले २०६८ सालको जनगणना अनुसार तथ्याङ्क लिएका छौं जस्लाई तल तालिकामा निम्न लिखित रूपमा दिइएको छ ।

सि.नं.	ईन्धनको प्रकार	घरपरिवार संख्या
१	दाउरा	७८३४
२	गुइठा र सन्ठी	८
३	मट्टीतेल	४९
४	एल पि.ग्यास	३७९९
५	गोबर ग्यास	१०७४
६	विजुली	२६
७	अन्य	२०
८	उल्लेख नभएको	५६
जम्मा		१२८६६

श्रोत:- केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार

३१. बत्ती प्रयोगको आधारमा घरधुरी संख्या विवरण

यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने यी घरधुरीहरूले विभिन्न किसिमको बाल्ने बत्तिहरू प्रयोग गर्दछन् । यसकारण विभिन्न किसिमको बत्ति बाल्ने आधारमा हामीले घरधुरीको संख्या के कति छन् भन्ने छुट्टाछुट्टै तथ्याङ्क जानकारी पाउनको लागि हामीले २०६८ सालको जनगणना अनुसार तथ्याङ्क लिएका छौं जस्लाई तल तालिकामा निम्न लिखित रूपमा दिइएको छ ।

सि.नं.	बत्तीको प्रकार	घरपरिवार संख्या
१	विजुली	१२०२१
२	मट्टीतेल	७२१
३	सोलार	७
४	वायोग्यास	२८
५	अन्य	३२
६	उल्लेख नभएको	५७
जम्मा		१२८६६

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार

३२. उपलब्ध सेवा सुविधाको आधारमा घरपरिवार विवरण

यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने देशमा उपलब्ध भएका सेवा सुविधा को आधारमा के कति घरधुरी तथा व्यक्तिहरूले उपलब्ध सेवा सुविधाहरू लिएका छन भन्ने तथ्याङ्क छुट्टाछुट्टै रूपमा जानकारी पाउनको लागि हामीले २०६८ सालको जनगणना अनुसार तथ्याङ्क लिएका छौं जस्लाई तल तालिकामा निम्न लिखित रूपमा दिइएको छ ।

सि.नं.	सेवा सुविधाको विवरण	घरपरिवार
१	कुनै सेवा सुविधा नभएका	३१२
२	कम्तीमा एउटा सुविधा भएका	१२३९२
३	रेडियो भएका	७७२१
४	टि.भी भएका	७३५९
५	केबल लाइन जोडेका	३०६५
६	कम्प्युटर भएका	१२७३
७	इन्टरनेट सुविधा भएका	३९०
८	टेलिफोन भएका	७३६
९	मोवाइल	१११४०
१०	गाडी भएका	२९७
११	मोटर साइकल	१७५६
१२	साइकल	१०२३०
१३	अन्य साधन	१००
१४	फ्रिज	१५८१
१५	उल्लेख नभएका	१६२
जम्मा		५८५१४

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार

३३. शौचालय प्रयोगको आधारमा घरपरिवार विवरण

यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने सबै घरधुरीहरूमा ट्वाईलेट वा चर्पी बनेका छैनन् । शौचालय प्रयोग गर्ने र नगर्ने तथा विभिन्न खालको चर्पी प्रयोग गर्नेको आधारमा घरधुरी संख्या छुट्टाछुट्टै रूपमा जानकारी पाउनको लागि हामीले २०६८ सालको जनगणना अनुसार तथ्याङ्क लिएका छौं जस्लाई तल तालिकामा निम्न लिखित रूपमा दिइएको छ ।

सि.नं.	चर्पीको प्रयोग	घरपरिवार संख्या
१	चर्पी नभएको	१९८२
२	फलस भएको चर्पी	९१०२
३	साधारण चर्पी	१७२५
४	उल्लेख नभएको	५७
जम्मा		१२८६६

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार

३४. घरधुरीमा मानिसहरु अनुपस्थितको आधारमा विवरण :

यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने सबै घरधुरीहरु मध्ये केही घरधुरीहरु खाली रहेका छन् । जस्मा पुरुष तथा महिला विविधन्न कारणबाट घर छोडेर प्रदेशिएका छन् । ती घरहरुको संख्या तथा घर छोडने पुरुष तथा महिलाको संख्या पनि हामीले छुट्टाछुट्टै रुपमा जानकारी पाउन २०६८ सालको जनगणना अनुसार तथ्याङ्क लिएका छौं जस्लाई तल तालिकामा निम्न लिखित रुपमा दिइएको छ ।

क्र.सं.	अनुपस्थित घरधुरी	घर बाहिर गएका पुरुष	घर बाहिर गएका महिला
१.	४९५४	५८६८	६८३
जम्मा	४९५४	५८६८	६८३

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार

३५. ५ वर्ष देखि २५ वर्ष सम्म उमेरका विद्यालय जाने र नजानेको विवरण संख्या :

यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने जम्मा जनसंख्या ५६७८८ छ र यसमा पुरुषको संख्या २६०९१ र महिलाको संख्या ३०६९७ रहेको छ भने सबै मानिसहरु साक्षरता छैनन । ५ वर्ष देखि २५ वर्ष सम्म उमेरका विद्यालय हाल जाने, नजाने र हाजिर नखुलेका पुरुष तथा महिलाको संख्या, थाहा पाउनको लागि लागि २०६८ सालको जनगणना अनुसार तथ्याङ्क लिएका छौं जस्लाई तल तालिकामा निम्न लिखित रुपमा दिइएको छ ।

क्र.सं.	हाल विद्यालय जाने		हाल विद्यालय नजाने		हाजिर नखुलेको	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
१	८३९८	८१४९	१८४५	३१०३	१५९	२२४
जम्मा पुरुष :-१०४०२						
जम्मा महिला :-११४७६						
जम्मा संख्या :-२१८७८						

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार

३६. ५ वर्ष देखि माथी उमेरका पास भएका तह खुलेकाहरुको विवरण संख्या :

यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने जम्मा जनसंख्या ५६७८८ छ र यसमा पुरुषको संख्या २६०९१ र महिलाको संख्या ३०६९७ रहेको छ भने सबै मानिसहरु साक्षरता छैनन । ५ वर्ष देखि माथी उमेरका पास भएका र तह खुलेकाहरुको पुरुष तथा महिलाको विवरण थाहा पाउनको लागि लागि २०६८ सालको जनगणना अनुसार तथ्याङ्क लिएका छौ जस्लाई तल तालिकामा निम्न लिखित रुपमा दिइएको छ ।

क्र.सं.	विवरण	पुरुष	महिला	जम्मा
१.	प्ले ग्रुप	९८७	८०३	१७९०
२.	प्रा.वि (१-५) सम्म	७०४३	६६४८	१३६९१
३.	नि.मा.वि (६-८) सम्म	४५१४	४९०५	९४१९
४.	मा.वि (९-१०) सम्म	२५४३	३०३८	५५८१
५.	एस.एल.सि. वा सोसरह	२४७४	२३९८	४८७२
६.	उ.मा.वि.(१० + २) वा	१२२५	१२४२	२४६७
७.	स्नातक वा सोसरह	५१६	३३८	८५४
९.	स्नातकोत्तर वा सोसरह	२०८	६२	२७०
१०.	अन्य	१४	१६	३०
११.	अनौपचारिक शिक्षा हासिल	६८१	११२१	१८०२
१२.	तह नखुलेको	५८	५७	११५
	जम्मा	२०२६३	२०६२४	४०८८७

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार

३७ ५ वर्ष देखि माथी उमेरका पढन लेख्न सक्ने र नसक्नेको विवरण संख्या :

यस नगरपालिकाको जम्मा घरधुरी संख्या १२८६६ छ भने जम्मा जनसंख्या ५६७८८ छ र यसमा पुरुषको संख्या २६०९१ र महिलाको संख्या ३०६९७ रहेको छ भने सबै मानिसहरु साक्षरता छैनन । ५ वर्ष देखि माथी उमेरका पढन लेख्न सक्ने, पढन मात्र सक्ने तथा पढन लेख्न नसक्नेको संख्या महिला पुरुषको विवरण थाहा पाउनको लागि लागि २०६८ सालको जनगणना अनुसार तथ्याङ्क लिएका छौ जस्लाई तल तालिकामा निम्न लिखित रुपमा दिइएको छ ।

क्र.सं.	विवरण	पुरुष	महिला	जम्मा
१.	पढन लेख्न सक्ने	१९९१३	२०३२१	४०२३४
२.	पढन मात्र सक्ने	५०२	५७२	१०७४
३.	पढन लेख्न नसक्ने	३२९३	७७२४	११०१७
४.	थाहा नभएको	१०	१४	२४
जम्मा		२३७१८	२८६३१	५२३४९

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार

३८. नगरपालिकामा सञ्चालित शैक्षिक संस्थाहरु

क्र.सं	शैक्षिक संस्थाहरुको नामावली	वडा नं.	सञ्चालित तह	विद्यालयको
माध्यामिक विद्यालयहरु				
१.	शहिद स्मृती मा.वि.	३	माध्यामिक	सामूदायिक
२.	कालिका मा.वि.	५	माध्यामिक	"
३.	जनकल्याण मा.वि.	१	माध्यामिक	"
४.	ज्ञानोदय मा.वि.	८	माध्यामिक	"
५.	जनकल्याण मा.वि.	८	माध्यामिक	"
६.	चण्डेश्वरी मा.वि.	१५	माध्यामिक	"
उच्च माध्यामिक विद्यालयहरु				
१.	श्री शिव उच्च मा.वि.	२	उच्च माध्यामिक	"
२.	जनता उच्च मा.वि. विष्णु नगर	६	उच्च माध्यामिक	"
३.	सरस्वती उच्च मा.वि. हसौरा	४	उच्च माध्यामिक	"
४.	जीवन ज्योती उच्च मा.वि.	३	उच्च माध्यामिक	"
५.	शान्ती निकुञ्ज उच्च मा.वि.	१२	उच्च माध्यामिक	"
६.	जनता उच्च मा.वि. मगरकोट	१०	उच्च माध्यामिक	"
७.	जनता उच्च मा.वि. डण्डा	१६	उच्च माध्यामिक	"
८.	जनता उच्च मा.वि.,	१४	उच्च माध्यामिक	

निम्न माध्यमिक विद्यालयहरु				
१.	नवदुर्गा नि.मा.वि.	२	निम्न माध्यमिक	"
२.	जन विकास विद्याश्राम	३	निम्न माध्यमिक	"
३.	महाराजा नि.मा.वि.	२	निम्न माध्यमिक	"
४.	दिपेन्द्र नि.मा.वि.	१६	निम्न माध्यमिक	"
५.	पिठौली नि.मा.वि.	१३	निम्न माध्यमिक	"
६.	नेपाल राष्ट्रि नि.मा.वि.	११	निम्न माध्यमिक	"
प्राथमिक विद्यालयहरु				
१.	जल देवी प्रा.वि.	१	प्राथमिक	"
२.	नारायणी प्रा.वि.	११	प्राथमिक	"
३.	जनचेतना प्रा.वि.	१०	प्राथमिक	"
१४.	सरस्वती प्रा.वि.		प्राथमिक	"
५.	बालकल्याण प्रा.वि.		प्राथमिक	"
६.	जनता प्रा.वि.	१४	प्राथमिक	"
७.	चन्द्रहंस प्रा.वि.	१५	प्राथमिक	"
८.	दुर्गा भवानी प्रा.वि.	१५	प्राथमिक	"
९.	अला देवी प्रा.वि.		प्राथमिक	"
१०.	कावासोती प्रा.वि.	९	प्राथमिक	"
११.	सिंहनाथ प्रा.वि.	१५	प्राथमिक	"
१२.	शान्ति प्रा.वि.	१३	प्राथमिक	"
१३.	राजरत्न प्रा.वि.	१२	प्राथमिक	"
१४.	कुमारी प्रा.वि.	४	प्राथमिक	"
१५.	सन्दुवेली राष्ट्रिय प्रा.वि.	१२	प्राथमिक	"
१६.	माभ्नी प्रा.वि.	१५	प्राथमिक	"

निजि आवसिय विद्यालयहरु				
१.	सिद्धार्थ उ.मा.वि.	३	माध्यामिक	निजि आवसिय
२.	सेन्ट जोजेफ मा.वि.	३	माध्यामिक	"
३.	लुम्बिनी आ.मा.वि.	२	माध्यामिक	"
१४.	नोवेल ऐकेडेमी आ.मा.वि.	१६	माध्यामिक	"
५.	गण्डकी आ.मा.वि.	८	माध्यामिक	"
६.	नवलपुर ऐकेडेमी आ.मा.वि.	१६	माध्यामिक	"
७.	वोइज भिजन आ.मा.वि.	१२	माध्यामिक	"
८.	कोईलापानी एभरेष्ट नि.मा.वि.	८	निम्न माध्यमिक	"
९.	लर्डबुद्ध ऐकेडेमी नि.मा.वि.	५	निम्न माध्यमिक	"
१०.	शान्ति निकेतन नि.मा.वि.	१३	निम्न माध्यमिक	"
११.	ब्राइट भिजन वोडिङ्ग स्कूल	४	निम्न माध्यमिक	"
१२.	बाल कल्याण वोडिङ्ग स्कूल	४	निम्न माध्यमिक	"
१३.	मोर्डन होली गार्डेन वोडिङ्ग स्कूल	९	निम्न माध्यमिक	"
१४.	मिड पईन्ट वोडिङ्ग स्कूल	१०	निम्न माध्यमिक	"
१५.	समता शिक्षा निकेतन	२	माध्यामिक	
क्याम्पसहरु				
	कुमारवर्ति बहुमुखी क्याम्पस	२	-	"
	मध्यविन्दु बहुमुखी क्याम्पस	३	-	"
	लुम्बिनी आदर्श डिग्री कलेज	८	-	"
	नवलपुर बहुमुखी क्याम्पस	१४	-	"

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय,नवलपरासी

३९. शैक्षिक संस्थाहरुको विवरण

क्र.सं	विवरण	सामूदायिक	कैफियत
१.	उच्च माध्यामिक	८	
२.	निम्न माध्यमिक	६	
३.	माध्यामिक	६	

४.	प्राथमिक	१६	
५.	निजी आवसिय	१५	
६.	क्याम्पसहरु	४	
जम्मा		५५	

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय,नवलपरासी

४०. जेष्ठ नागरिक तथा एकल महिलाहरुको विवरण

क्र.सं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१.	जेष्ठ नागरिक (७० वर्षमाथि)		
	जम्मा	१७३७	
२.	जेष्ठ नागरिक दलित		
	जम्मा	४०७	
३.	कुल एकल महिला		
	जम्मा	४	
४.	विधुवा महिला	१५६७	
	जम्मा	१४६३	
५.	लोपोन्मुख जाति (कुसुण्डा, राउटे....)	उल्लेख नभएको	
६.	पूर्ण अशक्त अपाङ्ग		
	जम्मा	५७	
७.	आंशिक अशक्त अपाङ्ग		
	जम्मा	११७	
८.	दलित बालबालिका		
	जम्मा	३५४	
९.	औषधीपचार प्राप्त गर्ने जेष्ठ नागरिकहरु	२१०४	

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय,नवलपरासी

४१. राष्ट्रिय तथा अर्न्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संघ संस्था सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	संघ संस्थाको नामावली	रहेको स्थान	सम्पर्क नं.	उद्देश्य /कार्य क्षेत्र	कैफियत
१	महिला जनजागरण कावासोती	१२	-	-	
२	महिला सहकारी बचत तथा ऋण	१२	-	-	
३	महिला उद्यमी	१३	-	-	
४	हिमालय विकास सामुदायिक	२	-	-	
५	दिप ज्योती नेपाल	४	-	-	
६	सेवा नेपाल	२	-	-	
७	शिव सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	२	-	-	
८	जन्मभूमि युवा क्लब	४	-	-	
९	सेवेन स्टार	४	-	-	
१०	कुमारी संस्था	४	-	-	
११	प्रेरणा नेपाल	८	-	-	
१२	माझी मुसहर भोटे	८	-	-	
१३	रेडक्रस	३	-	-	
१४	सौभाग्य बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	१	-	-	
१५	सामुदायिक मध्यस्थ सेवा	३	-	-	
१६	सृजनशिल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	२	-	-	
१७	कालिका बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	५	-	-	
१८	एकिकृत दुग्ध विकास सहकारी संस्था लि.	८	-	-	
१९	महिला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	२	-	-	
२०	महिला पैरवी मञ्च	७	-	-	
२१	कावासोती खानेपानी संस्था	२	-	-	
२२	लोकाहा खानेपानी संस्था	१	-	-	
२३	कोइलापानी खानेपानी संस्था	८	-	-	
२४	कावासोती खानेपानी स्किम	२	-	-	
२५	प्रेरणा नेपाल	३	-	-	
२६	सेवा नेपाल	३	-	-	

२७	सम विकास	३	-	-	
२८	हिकोडेफ नेपाल	-	-	-	
२९	प्रतिभा युवा क्लब	७	-	-	
३०	नव प्रगती युवा क्लब	९	-	-	
३१	नव ज्योती युवा क्लब	९	-	-	
३२	दिप ज्योती नेपाल	९	-	-	
३३	स्वास्थ्य जीवनका लागि वहस	४	-	-	
३४	स्वास्थ्य जीवनका लागि वहस	६	-	-	
३५	स्वास्थ्य जीवनका लागि वहस	१	-	-	
३६	कालिका एफ.एम कार्यालय	-	-	-	
३७	सिनेर्जी एफ.एम कार्यालय	-	-	-	
३८	विजय एफ.एम कार्यालय	-	-	-	
३९	कान्तिपुर एफ.एम कार्यालय	-	-	-	
४०	अन्नपूर्ण पोष्ट कार्यालय	-	-	-	
४१	शक्तिकरण नेपाल	-	-	-	
४२	मेचीकाली कार्यालय	-	-	-	
४३	वुटवल एफ.एम कार्यालय	-	-	-	
४४	लुम्बिनी एफ.एम कार्यालय	-	-	-	
४५	हाम्रो एफ.एम कार्यालय	-	-	-	
४६	केरुङ्गे खोला उपभोक्ता समिति १९८९	-	-	-	
४७	लुम्बिनी प्लस न.पा.	-	-	-	
४८	महिला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	२	-	-	
४९	मिलिजुली महिला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	२	-	-	
५०	पिठौली महिला सहकारी संस्था	१२	-	-	
५१	अर्ग्रौली सामाजिक महिला उद्यमी सहकारी संस्था	१६	-	-	
५२	अमलटारी मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१५	-	-	
५३	लामिचौर मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१२	-	-	
५४	माईती भोटे मुसहर कल्याण सेवा समिति	१५	-	-	
५५	छिपछिपे उपभोक्ता सहकारी संस्था	४	-	-	
५६	फब्ड नेपाल	२	-	-	

५७	छुवाछुत निगरानी	-	-	-	
५८	दलित सेवा	-	-	-	
५९	दलित विकाश समाज नेपाल	-	-	-	
७०	कँडेल समाज सेवा केन्द्र	२	-	-	
७१	विष्णुनगर सा.व.उ.स.	६	-	-	
७२	शिव सा.व.उ.स.	२	-	-	
७३	जनकल्याण सा.व.उ.स.	१	-	-	
७४	पेखरी ताल सा.व.उ.स.	१	-	-	
७५	शंखदेव हसौरा सा.व.उ.स.	४	-	-	
७६	सिंह निवास सा.व.उ.स.	५	-	-	
७८	ज्योती निकुञ्ज सा.व.उ.स.	३	-	-	
७९	योङ्ग स्टार क्लब	२	-	-	
८०	मातृभूमि युवा क्लब	६	-	-	
८१	जनचेतना युवा क्लब	४	-	-	
८२	ध्रुवतारा युवा क्लब	१	-	-	
८३	नव विहानी युवा क्लब	८	-	-	

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय,नवलपरासी

४२. नगरपालिकामा विद्यमान स्वास्थ्य सेवाहरू

क्र.सं.	स्वास्थ्य सेवा	संख्या	बेड संख्या
१	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय	०	
२	सरकारी अस्पताल	०	
३	प्रसुती गृह	०	
४	बाल अस्पताल	०	
५	आयुर्वेद औषधालय	१	
६	प्राकृतिक चिकित्सा	०	
७	स्वास्थ्य चौकी	४	
८	उप-स्वास्थ्य चौकी	१	
९	प्राथमिक स्वास्थ्य स्याहार केन्द्र	०	
१०	निजि अस्पताल	४	
११	फार्मसी	७	
१२	चिकित्सक संख्या	७	

१३	चिकित्सक अनुपात	-	
१४	क्लिनिक	१०	
१५	बर्थिङ सेन्टर:	१	
१६	पोलि क्लिनिक	-	
१७	स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराउने प्रतिशत	२०	
१८	दक्ष स्वास्थ्यकर्मी बाट सुत्केरी गराउने प्रतिशत	२५	
१९	सुडेनीवाट सुत्केरी गराउने प्रतिशत:	७५	
२०	भिसीटी केन्द्र संख्या:	१	
२१	महिला स्वयम सेविका संख्या:	३९	
२२	टि.बी. उपचार केन्द्र:	४	
२३	परिवार नियोजन का ५ विधी र ३ विधीको सेवा उपलब्ध स्वास्थ्य संस्था संख्या:	४	
२४	बि.ओ.सी.(आधारभुत):	४	
२५	सि.ई.ओ.सी.(अपरेसन सेवा) उपलब्ध स्वास्थ्य संस्था	-	
२६	गर्भवती जाँच पहिलो पटकको प्रतिशत:	५	
२७	गर्भवती जाँच चौथो पटक सम्मको प्रतिशत:	५	
२८	सुत्केरी पश्चात जाच गराउन आउने प्रतिशत:	२	
२९	औसत आयु: ७० देखि ८०वर्ष महिला ८० वर्ष पुरुष ७० वर्ष	-	

श्रोत:- जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, नवलपरासी

४३. नगरपालिका जन्म दर्ता भएका बालबालिकाहरुको संख्या

आ.व.	बालक संख्या	बालिका संख्या	जम्मा	कैफियत
अघिल्लो आ.व. २०७१	७५८	६१६	१३७४	
चाल आ.व. २०७२	८०६	७४६	१५५२	
जम्मा	१५६४	१३६२	२९२६	

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय,नवलपरासी

३९. नगरपालिकामा बालविकास केन्द्रको विवरण(सामुदायिक र विद्यालय तहमा)

वडा नं.	बालविकास केन्द्र	बालक संख्या	बालिका संख्या	जम्मा
११	नारायणी प्रा.वि.	५८	३३	
१३	कालिका पां.वि.	५१	४६	
११	ने.रा.नि. नि.मा.वि.	७३	६५	
१३	पिठौली नि.मा.वि.	४८	४७	
१२	शान्ति प्रा.वि.	६१	५२	
१२	शान्ति निकुञ्ज उ.मा.वि.	१२१	१०६	
१२	सन्तु देवी प्रा.वि.	३३	४०	
१२	राज्यरत्न प्रा.वि.	३७	४४	

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय,नवलपरासी

४४. औद्योगिक तथा व्यापार,व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

सि.नं	व्यपार,व्यवसाय विवरण	जम्मा संख्या
१	दुग्ध व्यवसायी	५०
२	टेलर्स	१५०-२००
३	सुनचाँदी व्यवसायी	८३
४	भाडा व्यवसायी	५००
५	होटल व्यवसायी	२०
६	फेन्सी व्यवसायी	५००-८००
७	क्लिनिक तथा औषधी व्यवसायी	५०
८	तरकारी तथा फलफूल व्यवसायी	१२ मण्डी २
९	इलेक्ट्रोनिक व्यवसायी	७
१०	माछामासु पसल, व्यवसायी	१२०
११	हेयर सैलुंग तथा सौन्दर्यकला व्यवसायी	१४०
१२	उद्योग	१०
१३	आर्ट व्यवसायी	१५
१४	बेकरी तथा मिष्ठान्त व्यवसायी	१००
१५	वाल मनोरञ्जन	१
१६	बंगुर पालन	५

१७	कार्ड बोर्ड उत्पादन	२
१८	बोर्डिंग स्कूल संचालन	-
१९	ठेक्कापट्टा	७
२०	जुत्ता पसल	५०
२१	फोटो स्टुडियो	४०
२२	फर्निचर	२३
२३	किराना पसल तथा व्यवसायी	५००
२४	सि.डि.पसल	१५
२५	पुल हाउस	२
२६	अटो वर्कसप	८०
२७	कपास उद्योग	२
२८	राइस मिल	२४
२९	घडि रेडियो टि.भी मर्मत	१८
३०	पेट्रोल पम्प	२
३१	मसला उद्योग	३
३२	चस्मा पसल	४
३३	पस्मिना पसल	०
३४	माटाका भाडा, मुकुण्डो तथा सेरामिक्स	७
३५	खोज अनुसन्धान सेन्टर	०
३६	खाजाघर तथा चिया पसल	२४०-५००
३७	ढुवानी सेवा	८
३८	पांगो माटो व्यवसाय	०
३९	टयुसन सेन्टर	७
४०	हाउजिंग	०
४१	कार्पेट पसल (सिसा समेत)	३०
४२	सरसफाइ तथा फोहोर मैला संकलन	०
४३	नर्सरी फुल व्यवसायी	०
४४	कुरियर	२
४५	मदिरा व्यवसाय	२०४
४६	ग्यास डिलर	४०

४७	नृत्य प्रशिक्षण तथा संगित प्रशिक्षण केन्द्र	३
४८	पाउ भण्डार	५
४९	क्याटरिंग	९
५०	कानून व्यवसायी र परामर्श सेवा	०
५१	जिमखाना	२
५२	निर्माण व्यवसायी तथा सप्लायर्स	४
५३	कवाडी संकलन केन्द्र	४
५४	मल बिउ उत्पादन	५
५५	कम्प्युटर टेनिंग सेन्टर साईवर व्यवसायी	५
५६	फिल्म हल	१
५७	सिसा पसल	२०
५८	पुस्तक व्यवसायी तथा फोटोकपी	५०
५९	मनी टान्सफर	१२
६०	सहकारी	१०
६१	बैंक	५
६२	बिज्ञापन मिडिया र केवल सेवा	५
६३	कागज उद्योग तथा छपाखाना	३
६४	पानी फिल्टर	२
६५	पार्टी प्यालेस	५
६६	भेटनरी	५

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय.....नवलपरासी

४५. नगरभित्र रहेका व्यापारिक केन्द्रहरुको विवरण

क्र.सं.	व्यापारिक केन्द्रहरुको नाम	मुख्य व्यापारिक वस्तुहरु	कैफियत
१	कावासोती बजार	खाद्यन्य सब्जी लगायत अन्य	
२	पुरानो कावासोती बजार	खाद्यन्य सब्जी लगायत अन्य	
३	हसौरा चोक बजार	खाद्यन्य सब्जी लगायत अन्य	
४	डण्डा बजार	खाद्यन्य सब्जी लगायत अन्य	

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय,नवलपरासी

४६. नगरभित्र रहेका सामुदायिक भवनहरुको विवरण

क्र.सं.	सामुदायिक भवनहरुका नाम	वडा नं.	हालको उपयोग	कैफियत
१	पुस्ताकलय सामुदायिक भवन	१ र ६	-	
२	सामुदायिक प्रहरी केन्द्र	३	-	
३	विष्णुनगर सामुदायिक भवन	६	-	
४	शिव सामुदायिक भवन	२	-	
५	नवदुर्गा सामुदायिक भवन	२	-	
६	ज्योतिकुञ्ज सामुदायिक भवन	३	-	
७	सिंह निवास सामुदायिक भवन	५	-	
८	मनकामना सामुदायिक भवन	८	-	

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय,नवलपरासी

४७. नगरभित्र रहेका सार्वजनिक पाटी पौवा र चौताराहरुको विवरण

क्र.सं.	पाटी पौवा र चौतारानाम	वडा नं.	उपयोग	कैफियत
१	समावेशी चोक	९	-	
२	कोईला पानी चौतारा	१	-	
३	विष्णुनगर	६	-	
४	कालिका चौतारा	५	-	
५	छिपछिप चौतारा	४	-	
६	टरुवा चौतारा	८	-	
७	लोकहा चौतारा	११	-	

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय,नवलपरासी

४८. नगरभित्र रहेका पार्क तथा बाल उद्यान सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	पार्क तथा उद्यान सम्बन्धी विवरण	वडा नं.	संचालक	कैफियत
१	पोखरी ताल तथा पार्क	१	उ.स.	
२	टरुवा ताल तथा पार्क	८	उ.स.	
३	मध्य विन्दु पार्क	१६	सञ्चालक समिति	
४	शहिद स्मृती प्रतिष्ठान	८	उ.स.	
५	बुद्ध वाटिका फलफूलचोक	२	उ.स.	

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय,नवलपरासी

४९. नगरभिन्न रहेका खेल मैदान सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	खेल मैदान सम्बन्धी विवरण	वडा नं.	उपयोग	कैफियत
१	टुबोग मैदान	८	युवाहरु	
२	विष्णुनगर खेल मैदान	६	"	
३	कोईला पानी खेल मैदान	१	"	
४	भाट्टोला खेल मैदान	२	"	
५	सात घर खेलकुद मैदान	१६	वालवालिकाहरु	

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय,नवलपरासी

५०. गत आर्थिक वर्ष ०७०/०७१ पञ्जिकरणको विवरण

क्र.सं.	विवरण	दर्ता संख्या	पुरुष	महिला	कैफियत
१.	जन्म दर्ता	२९२६	१५६४	१३६२	
२.	मृत्यु दर्ता	५५५	३२१	२३४	
३.	सम्बन्ध विच्छेद	१९			
४.	विवाह दर्ता	१५१४			
बसाई सराई					
५.	आएको	२३५२			
६.	गएको	६९३			
	जम्मा	८१९			

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय,नवलपरासी

५१. दीर्घ रोगको कारणले मृत्यु भएका बालबच्चा सम्बन्धि विवरण

क्र.सं.	रोगको नाम	बालक	बालिका	जम्मा	कैफियत
१.	एच.आई.भि./एड्स	०	०	-	
२.	मलेरिया	०	०	-	
३.	क्षयरोग	०	०	-	
४.	मुटु सम्बन्धी	०	०	-	
५.	मेनेन्जाइटिस	०	०	-	
६.	कुपोषण	०	०	-	
७.	अन्य	०	०	-	
८.	जम्मा	०	०	-	

श्रोत:- जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, नवलपरासी

५२. वातावरण तथा सरसफाई

- सार्वजनिक शौचालय : - छ, संख्या ३ ।
- फोहरपानी प्रशोधनशाला :- छैन ।
- पीउने पानी प्रशोधनशाला :- छ ।
- ल्याण्डफिल साइट : - छैन ।
- सरसफाई व्यवस्थापन सवारी साधनको अवस्था :-हुनेवाला छ ।
- फोहोरमैला उत्पादन (प्रतिदिन) :७० प्रतिशत
- जैविक फोहोर : -८० प्रतिशत उत्पादन हुने तर घर घर मै व्यवस्थापन हुन्छ ।
- बायोग्यास प्लान्ट:- ४ वटा नमुना प्लान्ट छ ।
- प्लाष्टिक:- ५ केजी
- कागज:-२० केजी
- शिशा:- २५ केजी
- धातु:- ५० केजी
- छाला तथा रबर:-२० केजी
- अन्य :- ५० केजी

५३. विपद व्यवस्थापन पूर्व तयारी सम्वन्धि विवरण:

- विपद व्यवस्थापन नगर समिति बनेको छ :-छ ।
- सुरक्षित स्थान तोकिएको छ :-छैन ।
- विपद व्यवस्थापन पूर्व तयारी योजना छ :- LDRMP छ ।
- विपद व्यवस्थापन कोष छ:-छ ।

५४. नगर सेवा प्रवाह विवरण

- दमकल :- छ ।
- शववहान (संख्या र सेवाको अवस्था) :- छैन ।
- नगर प्रहरी भ्यान :-छैन ।

५५. नगर क्षेत्र भित्र गठन भएका टोल विकास संस्थाहरुका विवरण

क्र.सं.	टोल संस्थाको नाम	ठेगाना	संस्थाको किसिम (महिला, पुरुष, मिश्रित)	अध्यक्षको नाम थर/सम्पर्क नं.	सदस्य संख्या
१	कोइलापानी टोल सुधार समिति	१	मिश्रित	भगवती थापा	
२	छहारी संगम टोल सुधार समिति	१	मिश्रित	श्रीकृष्ण प्रसाद	
३	कैलाश टोल सुधार समिति	१	मिश्रित	राजदेव पासवान	
४	रम्चेली टोल सुधार समिति	१	मिश्रित	लिला सुवेदी	
५	लोकाहा टोल सुधार समिति	१	मिश्रित	घनश्याम तिवारी	
६	भरना टोल सुधार समिति	१	मिश्रित	उमानन्द सापकोटा	
७	शिवशक्ति टोल सुधार समिति	२	मिश्रित	श्याम सुन्दर भण्डारी	
८	शिवदुर्गा टोल सुधार समिति	२	मिश्रित	दिवाकर पौडेल	
९	नवदुर्गा टोल सुधार समिति	२	मिश्रित	टिकाराम अर्याल	
१०	हिमचुली टोल सुधार समिति	२	मिश्रित	सन्तोष न्यौपाने	
११	मालपोत टोल सुधार समिति	२	मिश्रित	हरि न्यौपाने	
१२	कुमारवर्ती टोल सुधार समिति	२	मिश्रित	लक्ष्मी गौतम	
१३	मिलन टोल सुधार समिति	२	मिश्रित	सीमा गुरुङ्ग	
१४	शान्ती टोल सुधार समिति	२	मिश्रित	ऋषिराम लम्साल	
१५	प्रगति टोल सुधार समिति	२	मिश्रित	भविश्वर चापागाई	
१६	नापी टोल सुधार समिति	२	मिश्रित	सुमित्रा सिग्देल	
१७	ज्योतिनगर टोल सुधार समिति	३	मिश्रित	गंगाराम परियार	
१८	पञ्चकन्या टोल सुधार समिति	३	मिश्रित	लक्ष्मी अर्याल	
१९	रामनगर टोल सुधार समिति	३	मिश्रित	कृष्ण प्रसाद गुरुङ्ग	
२०	गणेश टोल सुधार समिति	३	मिश्रित	नारायण न्यौपाने	
२१	जन विकास टोल सुधार समिति	३	मिश्रित	बलराम श्रेष्ठ	
२२	राम मन्दिर टोल सुधार समिति	३	मिश्रित	लिला पोखेल	
२३	नवदुर्गा टोल सुधार समिति	३	मिश्रित	बद्री प्रसाद शर्मा	
२४	जनजागरण टोल सुधार समिति	३	मिश्रित	मिरा पन्थी पौडेल	
२५	शैक्षिक टोल सुधार समिति	३	मिश्रित	बाबुराम अधिकारी	

२६	परिवर्तन टोल सुधार समिति	३	मिश्रित	हरिकला भट्टराई	
२७	मध्यविन्दु टोल सुधार समिति	३	मिश्रित	सावित्री गुरुङ्ग	
२८	देवी टोल सुधार समिति	३	मिश्रित	टेक बहादुर पुन मगर	
२९	सामर्थ्य आमा टोल सुधार समिति	३	मिश्रित		
३०	बौद्ध गुम्बा टोल सुधार समिति	३	मिश्रित	विष्णु प्रसाद सिग्देल	
३१	प्रगति टोल सुधार समिति	६	मिश्रित	कुल बहादुर सुनार	
३२	प्रतिमा टोल सुधार समिति	६	मिश्रित	तिर्थ भुर्तेल	
३३	माझ टोल सुधार समिति	६	मिश्रित	पुष्प न्यौपाने	
३४	पुर्वटोल टोल सुधार समिति	६	मिश्रित	खुमानन्द गौडेल	
३५	प्रगतिशिल टोल सुधार समिति	६	मिश्रित	ठाकुर सुनार	
३६	हाम्रो टोल विकास संस्था	८	मिश्रित	९८४७०९६०१५	-
३७	मनकामना टोल विकास संस्था	-	मिश्रित	९८१६४७०४८४	-
३८	बुद्ध टोल विकास संस्था	-	मिश्रित	९८४६०४९४२६	-
३९	लुम्बिनी टोल विकास संस्था	-	मिश्रित	९८४७०७१४६८	-
४०	नयाँ बजार टोल विकास संस्था	-	मिश्रित	९८५७०४०२६२	-
४१	ईन्द्र चोक टोल विकास संस्था	-	मिश्रित	०७८५४०५१६	-
४२	बौद्धिक टोल विकास संस्था	-	मिश्रित	९८४७०७३४४५	-
४३	धौलागिरी टोल विकास संस्था	-	मिश्रित	९८४७०८६२२१	-
४४	इन्द्रेणी टोल विकास संस्था	-	मिश्रित	९८५७०४१७२६	-
४५	सतसंग टोल विकास संस्था	-	मिश्रित	-	-
४६	राधा कृष्ण विहानी कृषक टोल विकास संस्था	-	मिश्रित		-
४७	शान्ति टोल विकास संस्था	-	मिश्रित	९८११५४४१९५	-
४८	सहि कृपा टोल विकास संस्था	-	मिश्रित	९८६७०२६५६६	-
४९	राधा कृष्ण टोल विकास संस्था	-	मिश्रित	९८००७५०९४५	-
५०	जनकल्याण टोल विकास संस्था	-	मिश्रित	९८४७०७३१३९	-
५१	ज्ञानोदय टोल विकास संस्था	-	मिश्रित	९८४७०९७२३५	-
५२	सगरमाथा टोल विकास संस्था	-	मिश्रित	९८५७०४००३७	-
५३	भु.पु. सैनीक टोल विकास संस्था	-	मिश्रित	९८४७०५५७५६	-
५४	प्रगति टोल विकास संस्था	-	मिश्रित	९८४५१४५५५३	-

५५	लौगाई टोल सुधार समिति	११		जय नारायण महतो	
५६	लौगाई गैरी टोल सुधार समिति	११		कृष्ण बहादुर श्रेष्ठ	
५७	शान्ती टोल सुधार समिति	११		धन बहादुर खनाल	
५८	पुर्नमिलन टोल सुधार समिति	११		आनन्द श्रेष्ठ	
५९	जनजागृति टोल सुधार समिति	११		हेमराज गुरौ	
६०	प्रगति टोल सुधार समिति	११		भिम बहादुर खत्री	
६१	कुशनरी बस्ती टोल सुधार समिति	१३		चिन बहादुर क्षेत्री	
६२	मिलन टोल सुधार समिति	१४		मेघनाथ भण्डारी	
६३	हरवासी टोल सुधार समिति	१४		चिरञ्जिवी थनेत	
६४	त्रिभुवन टाडी शान्ति टोल सुधार समिति	१४		गोपाल गुरुङ्ग	
६५	आदर्श टोल सुधार समिति	१६		चुडामणी चालिसे	
६६	पिप्रेनी टोल सुधार समिति	१६		दुध बहादुर थापा	
६७	कुमारी टोल सुधार समिति	१६		लंक बहादुर बोहोरा	
६८	शान्ति टोल विकास संस्था	१६		दुर्गा रिजाल	
६९	सातघरे टोल विकास संस्था	१६		मान बहादुर जि.सि.	
७०	वाह्रघरे टोल विकास संस्था	१६		पम्फा कामी	
७१	फुलबारी टोल विकास संस्था	१६		गिरीधारी भण्डारी	

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय,नवलपरासी

५६. कावासोती नगरपालिकाको नागरिक सचेतना केन्द्रको विवरण

क्र.सं.	नामावली	संयोजकको नाम	ठेगाना	कैफियत
१	प्रगती नागरिक सचेतना केन्द्र	यमकला लामिछाने ९८०४४०३५५४	९	
२	शान्ती नागरिक सचेतना केन्द्र	यम बहादुर नेपाली ९८२१५८६६१६	७	
३	सृजना नागरिक सचेतना केन्द्र	विष्णुमाया भुषाल लामिछाने ९८०५४६१०८६	१३	
४	प्रगतिशिल नागरिक सचेतना केन्द्र	रुपा वि.क. ९८०५४६९९५८	६	

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय,नवलपरासी

५७. नगरपालिकाको वडा नागरिक मञ्चको संयोजकहरुको नाम तथा मो.नं.को विवरण

क्र.सं.	नाम	मोवाईल नम्बर	कैफियत
१	कोपिल प्रसाद काफ्ले	९८४७५३९०८३	
२	लक्ष्मी प्रसाद पोडेल	९८४७०७३७७१	
३	प्रेम बहादुर थापा	९८४७०७१४४८	
४	आनन्दराज ढुङ्गाना	९८९९४०००७४	
५	रमीला भुजेल	९८४७०४९२९९	
६	ज्ञान प्रसाद डुम्रे	९८४७०४९४०२	
७	नन्द कुमार गुरौ	९८४७०९५९६५	
८	लिलाधर भट्टराई	९८४७०७४९७५	
९	नेत्र प्रसाद खतिवाडा	९८४७०२६५५	
१०	शकुन्तला लम्साल	९८४७२३९५२६	
११	विष्णु प्रसाद श्रेष्ठ	९८४७०७४७८५	
१२	खेम प्रसाद काफ्ले	९८४७०७३९३७	
१३	कडक बहादुर गुरुङ्ग	९८४७०७९५७९	
१४	तेज बहादुर महतो	९८०७५५४९०९	
१५	आनन्द श्रेष्ठ	९८४९४५०९६५	
१६	डिला वसेल	९८०५९९८२३३	
१७	तिर्थराज काफ्ले	९८०७५९४५४०	

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय,नवलपरासी

५८. नगरपालिका कार्यालयको हाल कार्यरत कर्मचारीहरुको नामावली

क्र.सं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१	हरिलाल पुरी	कार्यकारी अधिकृत (उ.स.)	९८५७०४९४९५
२	दिपक प्रसाद शर्मा	लेखा अधिकृत (को.ले.नि.का.)	९८५७६२३५८३
३	ऋषि राम पाण्डे	लेखा अधिकृत	९८४९९६७८२९
४	ममता जि.सी	ईन्जिनियर	९८४९३४२६००
५	संगीता सुवेदी	योजना तथा अनुगमन अधिकृत	९८४९९६३६७४
६	गणेश प्र.कोईराला	पञ्चिकाधिकारी (ना.सु)	९८४७०४०९०९
७	विनोद अर्याल	सव-ईन्जिनियर	९८४७५९४५३०

८	सागर पौडेल	सर्वेक्षक	९८४९८५२८७३
९	रामनारायण चौधरी	असिस्टेन्ट सव -इन्जिनियर	९८४७०७३५९२
१०	मिन वहादुर लामा	कम्प्युटर अपरेटर	९८५७०४९९९२
११	महेन्द्र वस्ताकोटी	संयुक्त वडा सचिव १ र ६	९८५७०४९५८९
१२	इश्वरी सुवेदी	संयुक्त वडा सचिव ७ र १०	९८४७०३६४३९
१३	मञ्जु कु. महतो	संयुक्त वडा सचिव ११ र १३	९८४४७४९०६४
१४	विनय वस्ती	संयुक्त वडा सचिव १४ र १६	९८५७००७९८५
१५	गणेश वि.क	सामाजिक परिचालक १ र ६	९८४७०७३९०९
१६	मीना कोईराला	सामाजिक परिचालक ७ र १०	९८४७०७८२९६
१७	गीता ज्ञवाली	सामाजिक परिचालक ११ र १३	९८४७४८५६३६
१८	देवी तिवारी बस्याँल	सामाजिक परिचालक १४ र १६	९८४७००७४०६
१९	टंकनाथ सिंखडा	कार्यलय सहयोगी १ र ६	९८४७०७३००८
२०	सरस्वती पौडेल	कार्यलय सहयोगी १ र ६	९८९९५६९३९९
२१	भूपेन्द्र वहादुर मल्ल	कार्यलय सहयोगी ७ र १०	९८४४७९०७३७
२२	बुद्धि व. थनैत	कार्यलय सहयोगी ११ र १३	९८०६९९०४९८
२३	महेन्द्र महतो	कार्यलय सहयोगी १४ र १६	-
२४	प्रकाश गिरी	सवारी चालक	९८५७०४०७५२
२५	नन्द वहादुर भुजेल	दमकल चालक	९८९५७८९५४२
२६	तारा गिरी	फयर मेन (हेल्पर)	९८४७२७२९९९
२७	सुजन सापकोटा	भान्छे	९८०५४८५९४९

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय,नवलपरासी

५९. राजनीति पार्टी प्रतिनिधिहरुको नाम र सम्पर्क नम्बरहरुको विवरण

क्र.सं.	नाम थर	पार्टीको नाम	सम्पर्क नं.	ठेगाना
१	श्री मुकुन्द प्र. भट्टराई	नेपाली कांग्रेस	९८५७०४०५४८	कावासोती-८
२	श्री विष्णु ढुङ्गाना	ने.क.पा. एमाले	९८५७०४०८६५	कावासोती-४
३	श्री चेतनाथ पोखरेल	ए.ने.क.पा.माओवादी	९८५७०४९९२८	कावासोती-
४	श्री धन वहादुर कार्की	रा.प्र.पा. नेपाल	९८४७९२९८५७	कावासोती-
५	श्री बसन्त वहादुर राउत	रा.प्र.पा.	९८४५९५३०४५	कावासोती-
६	श्री लोक प्र.काफ्ले	मा.ले	९८४७२४९८२३	कावासोती-३

७	श्री युद्ध प्र. सिग्देल	जनमोर्चा नेपाल	९८६७०८०८६	कावासोती-
८	श्री जगतकाजी गुरुङ्ग	राष्ट्रिय जनमुक्ति पार्टी	९८४७१२१५२८	कावासोती-२
९	श्री हिरालाल गुरौ	मधेशि जनअधिकारी फोरम	९८४४७८५८८५	कावासोती-
१०	श्री विना थनेत	तमलोपा	९८४७२७०७१७	कावासोती-
११	श्री पिताम्बर तिवारी	ने.क.पा.क्रान्तीकारी माओवादी	९८४७०४६४४६	कावासोती-
१२	श्री टेक व. पुन	संघीय समाजवादी पार्टी	९८४७३५६७२९	कावासोती-
१३	श्री गिर व. महतारा	राष्ट्रिय जनमोर्चा	९८४७८३८६८१	कावासोती-
१४	श्री दिपेन्द्र बैदावार	अखण्ड नेपाल पार्टी	९८०६९६८५०४	कावासोती-
१५	श्री मनिराम धरेल	ने. क. पा. माओवादी	९८५७०४००४६	कावासोती-

श्रोत:-कावासोती नगरपालिकाको कार्यालय,नवलपरासी

(द्वितीयक सूचनाका लागि प्रयोग गरिने ढाँचा सूचनाको किसिम अनुसार थपघट तथा परिमार्जन गर्न सकिन्छ । नगरपालिकाको अवस्था अनुसार सूचनाको किसिम पनि कमवेशी हुन सक्छन् ।) आवश्यक द्वितीयक सूचकहरु सम्बन्धित संघ संस्था तथा जिल्ला/नगरस्थित विषयगत कार्यालयहरुका वार्षिक प्रतिवेदन तथा अभिलेखबाट लिन सकिनेछ) ।